Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.00
Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gaut nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 30 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Vasario (February) 5, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

KRISLAI

Apie Philadelphią.
Nereikia Pamiršti.
Proga "Atsiteisti."
Prof. Bacevičiaus Patarimas.
Smetonininkų Uodega.
Drg. Jukelio Prašymas.
Rašo **A. Bimba.**

Vasario antrą dieną Philadelphijoje turėjome g r a ž ų masinį mitingą. Ir publikos buvo gražios ir aukų gerai sudėjo. O literatūros parduota nepaprastai daug. Jos platintojai mano, kad buvo parduota už apie dvidešimt dolerių.

Labai gerai platinasi literatūra apie Lietuvą. Šiame susirinkime neužteko knygos "Naujoji Lietuva Faktų ir Dokumentų Šviesoje". Parduota taipgi keliatas kopijų "Laisvės" i š leistos knygos "English-Lithuanian Self Instructor".

Drg. Smithas nusiteikęs gana optimistiškai. Jis ypač giria drauges moteris. Jos dabar esančios judėjimo nugarkauliu.

Gerai darbuojasi drg. Rainys. O senelis Lukoševičius niekados nedejuoja. Jis sako: dirbame ir mums sekasi.

Draugė Šapranauskienė labai rūpestingai prižiūri "Laisvės" skaitytojų prenumeratas. Kitos geros draugės labai gražiai platino literatūrą šiame mitinge. Jų vardų neminėsiu, nes ne visus pamenu.

Lietuvos liaudies priešai prisisteigė visą tuziną visokių fondų ir tautos vardan vilioja iš žmonių pinigus. Kiek jie tų aukų gauna tiek, bet darbuojasi sušilę.

Mūsų gi judėjims turi tiktai vieną fondą, butent, Literatūros Draugijos **Apšvietos Fondą.** Lietuvos žmonėms aukų nebereikia ir mes neberankame. Bet mums reikia daug darbo apgynimui Lietuvos liaudies čionai Amerikoje ir švietimui musų l i e tuviškos liaudies.

Todel Apšvietos Fondas yra svarbi įstaiga. Prie progos, draugai, parinkite arba paskirkite aukų.

Beje, toli gražu ne visi geri draugai atsiminė pasveikinti dienraščio "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą. Dabar jie turi progą "atsiteisti" su savo sąžine. Už keliato dienų įvyks "Laisvės" bazaras. Labai gražiai pasielgs tie draugai, kurie dabar daiktais ar doleriais parems bazarą.

"Laisvės" bazaras įvyks šio mėnesio 14, 15 ir 16 dienomis. Nepamirškite.

Prof. Vytautas Bacevičius atsišaukė į pažangiuosius chorvedžius. Jis juos ragina daugiau darbuotis pasiekimui mūsų liaudies su muzikos menu. Ragina paruošti eilę paskaitų apie muziką.

Sumanymas labai geras ir remtinas. Aš už jį stoju šimtu procentų.

Visam mūsų judėjimui, o ypač visai Meno Sąjungai, reikia mūsų žmonėms duoti daugiau muzikos ir pamokų apie muziką.

"Amerikos" redaktorius brolis Laučka tapo tikra smetonininkų uodega. Jis net buvo sutikęs pabūti jiems iždininku Smetonos pasitikimo komitete.

Juk aišku, kad Dr. Vencius, ponas Trečiokas ir ta visa pakalenija Laučką buvo ton vieton pastatę tik tam, kad iš nelaimingų katalikų išmelšti daugiau dolerių.

Man atrodo, kad ir visa katalikų srovė kažin kaip uodegauja smetonininkams. Be katalikų paramos smetonininkų kromelis būtų visai subankrutavęs, tas jų raketas būtų seniai nuvirtęs nuo kojų.

Juk kas kitas, jeigu ne katalikai sudeda daugiausiai aukų šelpimui smetonininkų?

Kiek Anglų Žuvo Jūroje Ir Laivuose iki Šiol?

London. — Anglų komanda praneša:

Su priešo nuskandintu Anglijos naikintuvu "Acheron" žuvo 149 jūreiviai.

Anglų laivuose iki šiol užmušta arba su jais nuskandinta 3,419 žmonių; sužeista 2,665; "nežinia kaip dingo" 5,699.

Piet-Afrikiečių Riaušėse prieš Angliją Sužeista 240

Johannesburg, Pietų Afrika. — Anglų vyriausybė skelbia, kad jau numalšinti maištai piet-afrikiečių prieš Angliją. Per susikirtimus žmonių su policija ir kariuomenę viso sužeista 240 asmenų taip, kad jie suguldyti ligoninėse.

Riaušėms prieš Angliją v a d o v a v o respublikiečiai, kurie reikalauja visiškos nepriklausomybės nuo Anglijos. Piet-afrikiečiai, daugiausia holandų kilmės žmonės ir vietiniai negrai, priešingi dalyvavimui Anglijos kare.

Washington. — Pernai gruodžio mėnesį iš Amerikos pasiųsta Anglijai 221 karinis orlaivis.

Neleis "Ginčam" Trukdyt Karinę Pramonę

Washington. — Jungtinių Valstijų vice-ministeris R. P. Patterson, kalbėdamas vardu karo ministerijos, užreiškė, kad valdžia neleis "menkiem" darbininkų ginčam su samdytojais trukdyt ar stabdyt gamybą karo reikmenų.

Oslo, Norvegija. — Nazių valdžia nusmerkė mirt tris norvegus, kad jie per radio davinėjo Anglijai kariniai svarbius pranešimus.

Chinų Valdžia Ardo Revoliucinę Armiją

Chungking, Chinija. — Tautinė chinų Chiang Kai-sheko valdžia mažina revoliucinę Aštuntąją Armiją, vadovaujamą komunistų.

K o m u n i s t ų dienraštis "Naujoji Chinija" sumažintas nuo buvusių 4 puslapių iki 2-jų. Nes valdžios cenzūra taip viską išbrauko, kad mažai kas telieka spaudinti.

Drg. Jukelis, eidamas ligoninėn ant operacijos, paliko sekamą raštelį draugams:

"Brangūs Draugai:

"Aš jau beveik išbaigiau sveikatą. Turiu ją pataisyti. Tokiame senam amžiuje betaisant sveikatą gali visą gyvybę prarasti. Jei taip įvyktų, tai laidotuvės tebūna biednos. $200 užteks. Laidokite su biedniokais. Paminklo nereikia."

Aukšč. Teismas Patvirtino Algų Valandų Įstatą

Jungtinių Valstijų Vyriausias Teismas Taipgi Nusprendė, Kad Negalima Darbo Unijas Persekiot kaip "Trustus"

Washington. — Jungtinių Valstijų Aukščiausias Teismas vienbalsiai nusprendė, kad kongreso išleistas Darbo Algų - Valandų Įstatymas sutinka su šalies konstitucija; taigi samdytojai turi privalomai mokėt savo darbininkams bent tiek valandinės algos, kiek tas įstatymas nusako, ir negali verst darbininkus dirbt ilgiau negu šis įstatymas leidžia.

A u k š č i a u sias Teismas dauguma balsų patvarkė, jog negalima traukt teisman ar baust darbo unijas pagal prieš-trustinius įstatymus, jeigu viena unija varžosi su kita dėl tam tikro darbo, arba jeigu unija reikalauja, kad fabrikantai samdytų tik unijistus. Anot šio teismo, tik tuomet unija papultų po prieštrustiniais įstatymais, jeigu ji išvien su kitais "interesais," o ne su darbininkais, darytų sąmokslus ir tuomi varžytų pramonę bei prekybą.

A u k š č i a u sias Teismas pripažino, jog kongreso išleisti įstatymai dėlei vaikų darbo apribojimo sutinka su Jungtinių Valstijų konstitucija.

PROTESTAI PRIVERTĖ PALIUOSUOT IŠTEISINTĄ NEGRĄ J. SPELLĄ

Bridgeport, Conn. — Apskričio prokurorui L. W. Willis'ui suplaukė daugybė telegramų su protestais, kad jis vėl užrakino kalėjiman negrą Josepha Spellą po to, kai prisiekdintųjų teismas pripažino Spellą nekaltu. Prokuroras po to teismo išlaikė Spellą dar 59 valandas kalėjime. Tuo tarpu jis galvojo, kaip užvest naują bylą kaipo apeliaciją prieš Spello išteisinimą.

Prokuroras vis norėjo pasiųst Spellą 20 ar 30 metų į kalėjimą neva kaip žagintoją ponios Eleanoros Strubingienės. Bet kad nerado tam pagrindo ir bijojo taip pat prakišt antrąją bylą, todėl, galų gale, ir paliuosavo Spellą, buvusį Strubingienės šoferį.

Paleisdamas Spellą, tačiau, prokuroras Willis viešai užreiškė: **"Aš visiškai nesutinku su sprendimu d ž i u r ė s,"** kuri išteisino Spellą.

Westchesterio apskrities prokuroras, N. Y., sakė, kad jis galvoja apie užvedimą naujos bylos prieš Spellą New Yorko valstijoj.

New York. — Robertas Daru, pirmininkas Kriminalinių Bylų Teisėjų, Prokurorų ir Advokatų Sąjungos, viešai pasmerkė Bridgeporto, Conn., prokuroro L. Willis'o kalbas teisme kurstančias ne tik prieš Spellą, bet prieš negrus abelnai.

GRAIKŲ IR ANGLŲ SUBMARINAI PASKANDINO 7 ITALŲ LAIVUS

Split, Jugoslavija. — Per trejetą paskutinių dienų graikai submarinais sunaikino du prekinius italų laivus, 5,000 ir 6,000 tonų. Tais laivais Italija gabeno kariuomenę ir karo reikmenis per siaurą Adriatiko Jūrą į Albaniją. Ši jūra yra tarp Italijos, iš vienos pusės, ir Jugoslavijos ir Albanijos, iš antros pusės.

Anglų submarinas toj pačioj jūroj nuskandino prekinį italų laivą, 6,000 tonų. Be to, graikų ir anglų submarinai nugramzdino keturis mažesnius Italijos laivus. Su italų laivais žuvo nemažai ir jų kareivių bei jūrininkų, kaip liūdija jų lavonai, kuriuos jūra išnešė į krantus.

Havana, Cuba, vas. 4. — Kūbos prezidentas Batista sakosi suardęs sąmokslą, per kurį jo priešai norėję nužudyt jį.

VOKIEČIŲ ORLAIVIAI SUNAIKINO TRIS PREKINIUS ANGLŲ LAIVUS

Berlin. — Vokiečių komanda praneša:

Vokietijos orlaiviai smigikai bombomis nuskandino tris prekinius Anglijos laivus, trijų, keturių ir šešių tūkstančių tonų įtalpos. Be to, vokiečių lakūnai rimtai sužeidė bei padegė du kitus prekinius anglų laivus.

Nazių Lakūnai Užmušė Daugį Italų Anglijos Laive

London. — Kai anglų laivas vežė belaisvius italų karius iš Dernos prieplaukos, Libijoj, du vokiečių orlaiviai smarkiai bombardavo laivą, ir taip užmušė bei sužeidė daugelį italų.—Kas atsitiko su pačiu laivu, anglai nesako.

Paryžius. — Badaujantieji francūzai ilgiausiomis eilėmis laukia sustoję prie krautuvių nusipirkt arklienos.

Naziai Nukirto Galvas Dviem Kaipo Šnipam

Berlin. — Pagal teismo sprendimą, liko nukirsta galva Ruthai Schubert'aitei, 20 metų, kaipo svetimos šalies šnipei. Taipgi nukirsta galva Karlui Schapper'iui. Naziai sako, kad jis pirm šio karo, būdamas užsienyj, kalbėjosi su Vokietijos priešais prieš Hitlerio valdžią.

Anglai Tikisi Paimt Į Nelaisvę 200,000 Italų Ryt. Afrikoje

London. — Anglai praneša:

Anglų kariuomenė penkiais kyliais veržiasi vis gilyn į italų kolonijas Eritreją, Ethiopiją ir į Itališkąją Somaliją, Rytinėje Afrikoje; jie tikisi išdaužyt bei sučiupt 200 tūkstančių italų armijos tenai.

Anglai užėmė kariškai svarbų miestelį Barentu Eritrejoj, 70 mylių nuo Anglų-Egipto Sudano. 10 tūkstančių italų paspėjo pasprukt iš Barentu, palikdami daugius savo ginklų ir amunicijos. Anglai stengiasi užbėgt jiem už akių ir suimt juos.

Italai traukiasi nuo anglų ir iš vakarinės ir pietinės E t h i o p i j o s. Tūkstančiai ethiopų, komanduojami buvusio savo valdovo Haile Selassie, įnirtusiai atakuoja besitraukiančius italus iš šonų ir užnugario.

Bėgdami nuo anglų, italai šiauriuose nuo Tana ežero sunaikino daug savo karinių reikmenų.

Penkiolikos Dienų Diktatūra Kūbos Respublikoj

Havana, Cuba, vas. 4. — Kūbos respublikos prezidentas pulk. Fulgencio Batista pavarė tris iki šiol buvusius vyriausius komandierius armijos, laivyno ir policijos; pats pasiėmė vyriausią armijos komandą ir paskyrė naujus sau ištikimus žmones kaipo galvas laivyno ir policijos.

Batista suspendavo konstitucines laisves penkioliki dienų. Jo palocius apstatytas barikadomis ir kariuomene su kanuolėmis ir kulkasvaidžiais.

BLOGAS ORAS TRUKDO ORLAIVIŲ ŽYGIUS

London, vas. 4.— Keli anglų orlaiviai bombardavo vokiečių prieplauką Brestą Francijoj. Blogas oras trukdė platesnius oro veiksmus.

Dėl labai netikusio oro tiktai pavieniai vokiečių orlaiviai bombardavo Londoną, Rytinę ir Šiaurvakarinę Angliją, Kentą ir Škotiją. Užmušė žmonių ir padarė kiek medžiaginių nuostolių.

Washington.— Per mėnesį šiemet mėsos kaina Amerikoj pabrango 4 procentais.

Kongreso Dauguma Nesvarsto Karinio Biliaus

Ex-Gubernatorius La Follette Nurodo, kad Roosevelto Sumanymas Reiškia Amerikos Armijos Siuntimą Europon

Washington. — Kongreso atstovų rūmas nutarė, kad "užteks" trijų dienų svarstyt prezidento Roosevelto bilių 1776 dėlei visapusiškos pagalbos Anglijai. **Kongresmanų iš viso yra 435, bet tiktai apie 150 susirenka, kai diskusuojamas šis karinis sumanymas.**

Pirmadienį tuo klausimu ėmė balsą tik 8 republikonai ir 10 demokratų. Demokratas kongr. Coffee vadino prezidento planą "pragaištingu, stumiančiu Ameriką stačiai į karą." Kiti pritarė prezidentui, nors republikonai reikalavo šiokių tokių pataisymų.

Manoma, kad prieš prezidento bilių vis tiek balsuos apie 170 kongresmanų.

Senatorių komisijoj užsieniniais reikalais kalbėjo Phil. La Follette, buvęs Wisconsino gubernatorius. Jis smerkė prez. Roosevelto sumanymą kaipo tiesiog velkantį Ameriką į karą. Kada La Follette 1939 m. lankėsi Europoj, pirm karo, tuometinis **Francijos ministeris pirmininkas Daladier jam sakė, jog Francija tikisi gaut iš Amerikos ne tik "pinigų ir pabūklų, bet ir armiją" karui prieš Vokietiją.**

"Anglija tik už 6 ar 7 mėnesių pirm karo buvo susitarus su Hitleriu prieš Amerikos reikalus," pastebėjo La Follette: **"O ir dabar Anglijoj įvalias yra aukštų žmonių, kurie linkę susitaikyt su Vokietija. Tokiame atsitikime gal vienai Amerikai prisieitų tęst karą prieš Vokietiją."**

Socialistų vadas Norman Thomas ir republikonas k o n g r e s m a n as Hamilton Fish sakė senatorių komisijai, kad jie stoja už didžiausią medžiaginę paramą Anglijai, bet priešingi prezidento Roosevelto reikalavimui duot jam visuotiną, diktatorišką galią. Nes tuomet jis pats vienas galėtų įvelt Ameriką į karą. Neva dėl demokratijos svetur jis tada panaikintų demokratiją Jungtinėse Valstijose.

200 Naujų Laivų, Kam? Amerikai ar Anglijai?

Washington. — Senatas taipgi užgyrė prez. Roosevelto reikalavimą paskirt $313,500,000, už kuriuos būtų valdžiai pastatyta 200 prekinių laivų.

Prezidentas galėtų tuos laivus perleidinėt anglam, jeigu kongresas priimtų jo sumanymą dėl visuotinos pagalbos Anglijai.

GRAIKAI ARTI VALONOS, ITALŲ PRIEPLAUKOS

Belgrad, Jugoslavija. — Amerikiniai korespondentai praneša, kad graikai sudaužė paskutinę aptvirtintą italų poziciją už 10 mylių nuo Valonos, svarbios italų prieplaukos Albanijoj. Šią poziciją graikai užėmė po žiaurių kautynių durtuvais.

Su Kariniu Amerikos Orlaiviu Žuvo 7 Lakūnai

Morton, Wash. — Atrastas sudužęs į Huckleberry kalną bombinis Amerikos armijos orlaivis. Su juom žuvo visi septyni lakūnai.

Karininkai iš tolo neprileidžia žmonių prie orlaivio griuvėsių. Manoma, jog tai todėl, kad tas orlaivis turėjo naujoviškiausią prietaisą bombom nutaikyt. Prietaisas laikomas didžioj slaptybėj.

Jersey City. — Mirdama Amelia Brungers paliko savo šuniui $3,000.

Federacijos Galva Su Fordu prie CIO

Washington. — Amerikos Darbo Federacijos galva Wm. Green "tik blofina," kuomet jis viešai giriasi, būk "dauguma Fordo automobilių fabrikų darbininkų esą Federacijos nariai bei pritarią Federacijai, kaip pareiškė Philip Murray, CIO pirmininkas: Green jieško bendro fronto su Fordu prieš CIO uniją. Jis nereikalauja, kad Fordas vykdytų bet kokius įstatymus dėlei darbo algų, valandų ar kitokių įstatymiškų sąlygų.

Darbininkai Fordo Lincoln fabrike jau nutarė reikalaut, kad ten būtų pravesti balsavimai pagal Šalies Darbo Santikių Įstatymą, kad jie galėtų pasirinkt CIO uniją.

Ši unija ties Fordo fabrikais palaiko 54 nuolatinius savo organizatorius, 29 raštines, išleidžia po 50,000 egzempliorių laikraščio, kasdien kalba per radio, organizuodama Fordo darbininkus į CIO Jungtinę Automobilių Darbininkų Uniją. Ir dauguma tų darbininkų aiškiai pritaria šiai unijai. O Darbo Federacijos vadai turi tiktai vieną mažą raštinėlę krautuvėje, ir ta pati raštinėlė nieko neveikia organizavimui Fordo darbininkų, ir paprastai būna uždara, kaip parodė Philiph Murray.

ORAS. — Šį trečiadienį vidutiniai šalta.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-8878

President . . . . . Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . . . J. Gasiunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$5.50
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

"Vyriausis Amerikai Pavojus . . ."

Aną dieną viename didžiųjų New Yorko viešbučių (Hotel Commodore) įvyko šio miesto stambiųjų real-estatininkų (nejudinamosios nuosavybės savininkų) susirinkimas. Jiems kalbėjo Fordhamo Universiteto prezidentas, kunigas R. L. Gannon.

Kunigas Gannon kalbėjo tarptautiniais klausimais. Ir jis pasakė, kad Sovietų Sąjunga Amerikai yra didesnis pavojus, negu Vokietija!

Tai keistas kunigo sanprotavimas. Nei vienas doras ir mąstąs Amerikos pilietis šiandien nepasakys, kad Sovietų Sąjunga yra jai pavojumi. Kodėl? Todėl, kad Sovietų Sąjunga visuomet norėjo ir tebenori taikoje sugyventi su kitais kraštais. Sovietų Sąjunga niekad nesikiša į kitų tautų vidujinius reikalus, jai svetimų teritorijų taipgi nereikia.

Bet šis kunigas, matyt, kaip ir lietuviški kunigai, bando prisilaižinėti Hitleriui ir kitiems naziams arba fašistams. Jam rūpi, kad Hitleris išeitų pergalėtojas ir paskui pultų Sovietų Sąjungą.

Tokiais norais, tokiais troškimais yra perpildyti ir visi, su maža išimtimi, lietuviai kunigai.

Mūsų Dienraščio Naudai Bazaras

Kas metai mūsų dienraštis "Laisvė" Brooklyne turi keturias dideles pramogas: pikniką, koncertą, bankietą ir bazarą. Visos pramogos yra labai svarbios, nes kiekvienos jų likusis pelnas eina dienraščiui stiprinti, jam palaikyti.

Labai svarbi pramoga yra bazaras. Ši pramoga yra vienintėlė laisviečių tos rūšies pramoga. Jai reikalinga talka iš kitų kolonijų, nes vieni brooklyniečiai jos negalėtų padaryti pasekmingos—tokios, kokia įvyksta gelbstint kitų kolonijų lietuviams darbo žmonėms.

Bazarui reikalingi daiktai,—jų turi būti daug. Kai mūsų draugai tų daiktų parenka arba patys pagaminę prisiunčia bazarui, jie esti čia parduodami arba kitokiomis priemonėmis išleidžiami atsilankiusiems, o likusis pelnas eina dienraščiui. Patys Brooklyno laisviečiai bazare dirba, daug dirba, kuomet kitų kolonijų laisviečiams dirbti nereikia.

Tuo būdu mes prašome visus mūsų draugus ir prietelius, gyvenančius ne tik Brooklyne ir apylinkėje, bet ir tolimose kolonijose, pasidarbuoti bazarui. Vienas kitas daiktas parinkti iš mums pritariančių biznierių—nesunkus dalykas. Nėra sunkus dalykas vieną kitą daiktą bazarui ir paaukoti. Jei net ir nedidelė dalis mūsų pritarėjų—tūkstančių laisviečių—prisidėtų prie bazaro padarymo pasekmingu, jis tokiu ir būtų.

Šiemet "Laisvės" bazaras įvyks vasario mėn. 14, 15 ir 16 dienomis. Tiesa, jis įvyks tuojau po atsibuvusio bankieto, bet nieko nepadarysime,—tokios susidarė aplinkybės.

Mes norime, kad šių metų "Laisvės" bazaras būtų kur kas pasekmingesnis, negu jis buvo pereitais metais.

Kodėl?

Todėl, kad šiemet sukanka 30 metų, kai "Laisvė" pradėjo eiti. Šiemet, vadinasi, yra jubilėjiniai mūsų laikraščiui metai.

Prašome visų talkos!

Jau dabar prašome visus gerus mūsų prietelius ir draugus siųsti bazarui dovanas.

Kada mūsų priešai dūksta ir siunta; kada jie mums skelbia visokius boikotus, tai kiekvieno gero laisviečio ir laisvietės pareiga turi būti stoti savo dienraščiui juo didesnėn talkon!

Prašome visus laisviečius tatai įsidėmėti.

Nesunaikinami

Iš Vichy, Francijos, pranešama, kad ten komunistinis judėjimas auga. Francijos Komunistų Partija, tiesa, paskelbta nelegalė. Tai padarė dar Daladiero valdžia prieš karą. Petaino valdžia naudoja "griežtas priemones", sako spaudos pranešimai iš Francijos, komunistiniam judėjimui sunaikinti, bet visokios priemonės liekasi bevertės; judėjimas auga ir auga.

Aną dieną buvo pranešta iš Paryžiaus, kad ir ten, kur vokiečiai valdo, komunistinis judėjimas tebesiplečia.

Ką gi tas viskas rodo? Jis rodo, jog nei žiauriausia reakcija nesunaikins tokio judėjimo, kuris tarnauja darbo žmonių masėms, jų reikalams.

Reikia atsiminti, kad ir Vokietijoje, ir Austrijoje, ir Čechoslovakijoje ir kituose Vokietijos okupuotuose kraštuose tas judėjimas nesukriušintas, bet jis vis plečiasi.

Tas pats ir Anglijoje. Churchillo vyriausybė bando imtis tokių pačių priemonių kovai su komunizmu, kokių ėmėsi Daladieras ir Blumas Francijoj. Bet veltui!

Išnaudotojų klasė negali suprasti paties elementarinio dalyko: tokis judėjimas, kaip komunistinis, kurį sudaro darbininkų masės, nėra sunaikinamas, kaip negali būti sunaikinama pati darbininkų klasė. O kas bando tąjį judėjimą sunaikinti, tai jis pats save susinaikina!

Pataisymas Nemalonios Paklaidos

Prieš kiek laiko šitoje pačioje vietoje buvo cituotas S. Umbraso laiškas, su kuriuo jis prisiuntė "Laisvei" velionio Valeskio paliktus $200. Tame laiške įsiskverbė nemaloni paklaida, kuri, matyti, įvyko nurašant laišką.

Ten buvo pasakyta, būk velionis Valeskis dd. Umbrasams palikęs $6,000. Tai ne tiesa. Pats S. Umbrasas rašo:

"Aš gavau $1,000, 800 dol. mūsų dviem studentams, 200 dol. 'Laisvei'."

O Komunistų Partijai velionis Valeskis paliko $3,000.

Mielai pataisome d. S. Umbraso rašinyj įsiskverbusią paklaidą ir atsiprašome jo, jei dėl tos paklaidos jam teko turėti nemalonumų.

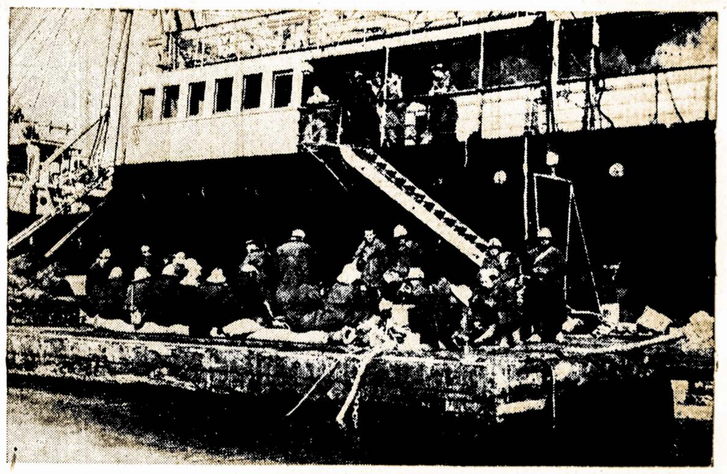

Italijos kariai belaisviai sodinami į britų laivus ir bus gabenami į Anglijos koncentracijos stovyklas.

Organizacijų ir Pavienių Asmenų Sveikinimai Laisviečių Suvažiavimui

(Tąsa)

Daugiau aukų nuo draugų dalyvių suvažiavime:

P. Kapickas, užlaikąs užeigą, 32 Ten Eyck Street, Brooklyne, $10.00.

Po $5.00: K. Milinkevičius, iš Brooklyno; brooklynietis J. Weiss; J. Simonavičius, užlaikąs užeigą, 426 So. 5th St., Brooklyne; Frank Bunkus, brooklynietis, nusipirko šėrą, J. Šalčius; drg. Berželis.

Po $2.00: "L." darbininkas, V. Rudaitis, P. Taras, Elizabeth, N. J., A. Matulis, Jersey City, N. J.

Po $1.00: Ig. Karlonas, iš Tuckahoe, N. Y., Juozas Sabaliauskas, Yonkers, N. Y., K. Viltrakiutė, Brooklyn, N. Y., K. Dzeveckas, Bronx, N. Y., M. Panelis, Bayonne, N. J., Jonas Zaleckas, Bayonne, N. J., Geraldine Incas ir V. Žilinsko šeima iš Brooklyno.

Rochester, N. Y.

"Pasveikinimas 'L.' Dalininkų Suvažiavimui:— Sausio 18 d., LDP Kliubo vakarienėj, drg. J. Stančikas asmeniškai kreipdamas į vakarienės dalyvius surinko sekamai: **Po $1.00:** J. Bullis, B. Černauskas, G. Mikitas, J. Stanley, R. Barauskas, G. Svedas ir M. Vaidila.

Po 50c.: J. Druseikis, S. Kaurakis, M. Gedraitis, J. Miller, F. Kurkulis, J. Mockus, A. Pultin, V. Bulienė, J. Valtas ir P. Vaivodienė.

Po 25c.: J. Palapis, K. Survilo, C. Bonikat, A. Paužia, J. Vilimaitis, J. Evans, H. Stanley, J. Žemaitis, A. Velička, W. Lekavičius ir G. Daučka, 20c. Viso $14.70.

Sausio 25 d., LDS 11 kp. valdybos, aktyvių ir simpatikų vakarienėj, po pasisotinimo, po išsireiškimų, pirmininkas d. Bugailiškis prisiminė, kad sekančią dieną susirenka 'L.' dalininkai ir pasveikinimas nuo šio būrelio reikalingas. Visi pritarė: Aukavo: P. Bugailiškis, $1. **Po 50c.:** J. Savage, G. Valtas, M. Vaidila, B. Černauskas, R. Duseikienė. R. Barauskas, 31. **Po 25c.:** G. Duseika, Draugas, E. Kamaitienė, V. Bulienė, A. Ivonaitienė, G. Mockevičius, S. Kaurakis, G. Švedas, J. Bullis, J. Staneikis. Viso $7.31. Abiejuose parengimuose $22.00.

(Klaidos atitaisymas: F. Kurkulis aukavo 50c. drg. A. Bimbos prakalbose ir buvo praleistas vardas.)

'L.' Skaitytojas.

Brooklyn, N. Y.

"'Laisvės' Šėrininkų Suvažiavimui Brooklyne. Gerbiamieji! LDS 3-čias Apskritys sveikina 'Laisvės' šėrininkų suvažiavimą, linkėdamas geriausio jums pasisekimo pravesti naudingus tarimus dienraščio 'Laisvės' ir visuomenės naudai. Aukaujam $5.00. **J. Dainius, Sekr."**

Worcester, Mass.

"Sveikinam dienraščio 'Laisvės' dalininkų suvažiavimą, linkėdamos jam visapusio sekmingumo. Savo linkėjimus patvirtinam nors maža auka $9.00. Aukojo: LLD Moterų Kuopa, $5.00; Po 50c: A. Balčiūnienė, M. K. Sukackienė, P. Petrauskienė, M. Žukienė, M. Šiupenienė ir D. Jelskienė. Po 25c.: O. Dvareckienė, B. Žolinienė, M. Jučienė ir D. Mačiulienė."

Montello, Mass.

"Pasveikinimas 'Laisvės' šėrininkų suvažiavimui nuo Biručių Pašalpinės Draugystės $5.00. Pavieniai: Po $1.00: G. Shimaitis, J. Sireikis. M. Gutauskienė, P. Pukelis, K. Ustupas, W. Zinkevičius, V. Saulėnas ir A. Raila. Po 50c.: A. Venslauskas, Ch. Rawkis ir A. Jučius. Po 25c.: K. Getvila ir A. Baronas. Viso $15.00."

Bridgewater, Mass.

"Pasveikinimas 'L.' šėrininkų suvažiavimo. LLD 71 kp. per Kalvelį $5.00; per Bridgewater Koop. šėrininkų pietus smulkių $3.60. Po $1.00: J. Katilius, J. Šaltenius ir A. Baginskas. Po 50c.: Josephine Mažiuknienė; W. Ermolavich ir Charles Peslis. Viso $13.10."

Bayonne, N. J.

"Mes, Lietuvių Amerikos Ūkėsų Kliubas, įvertindami svarbą ir užduotį dienraščio 'L.' šiuomi sveikiname suvažiavimą su $5.00. J. Zaleckas, Pirm. ir A. Lukaitis, Sekr."

Brooklyn, N. Y.

"'Laisvės' Šėrininkų Suvažiavimui: LDS 1 kp. sveikina suvažiavimą ir linki dienraščiui augti ir bujoti, stovint darbininkiškų reikalų priešakyje, kaipo žiburys ir vesti teisingu keliu į laimėjimą. Išreikšdami tame viltį pasveikinam su $5.00. **C. Reinis, Sekr."**

Pasveikinimas nuo Elizabeth, N. J., Draugų

Po $1.00: A. Skairius, V. K. Sheralis, A. Stripeika, V. Paulauskas, M. Taraškevičienė. Po 50c.: M. Rudzionis ir B. Makutėnienė. C. Simon, 30c. Po 25c.: Z. Stasiulis, C. Andriūnas, A. Pociūnas, A. J. Pociūnas, A. Gudaitis, J. Kirslis, F. Savičius ir A. Pociūnas. Viso $8.30.

Brooklyn, N. Y.

Literatūros Draugijos 1 kp. nariai sveikina "L." šėrininkų suvažiavimą su auka $7.75: Po $1.00: M. Dobinis, D. M. Šolomskas, K. ir J. Rušinskai, J. Gužas, P. ir A. Navalinskai, A. ir O. Malinauskai. Po 50c.: J. Dainius, J. ir A. Briaunai, V. ir M. Stupuriai. A. Mureika, 25c. Surinko K. Rušinskienė.

"Laisvės" redakcijos nariai sveikina suvažiavimą. Po $1.00: Roy Mizara, A. Bimba, D. M. Šolomskas, V. Tauras, S. Sasna. J. Barkus, 50c. Viso $5.50.

Nuo ALDLD 55 kp., Ridgewood, N. Y., $5.00 ir F. Vaitkus, $1. Sveikina dienraščio "L." suvažiavimą.

Jonas Vaiginis ir Juozas Šapolas, užlaiką užeigą, 147 Thames Street, Brooklyne (Ridgewood dalyje), sveikina "Laisvės" suvažiavimą su $10.00.

Kiti Sveikinimai

L. Tilvikas iš Easton, Pa., $10.00; S. Ulbnickas, iš Shenandoah su $1.00 ir M. Vailionis, iš Shenandoah, Pa., su $1.00.

Philadelphia, Pa.

"Draugės ir Draugai:--Atsibuvusiame visuotiname organizacijų susirinkime 5 d. sausio, nutarta pasveikinti 'Laisvės' dalininkų suvažiavimą.

(Tąsa bus)

Klausimai ir Atsakymai

Klausimai.

Maloni "Laisvės" Red.

Malonėkit atsakyti į šiuos klausimus:

1) Ar jau yra išleista teisė (įstatymas), kad karui prasidėjus, turi būt užgriebti bankuose pinigai nuo piliečių?

2) Ar dabar rengia tokias teises, kad kuomet U. S. paskelbs karą, uždarys piliečių pinigus bankuose bei užgrėbs?

Daug žmonių kalba apie tokias teises.

"Laisvės" Skaitytojas.

Atsakymai.

1. Tokio įstatymo mes dar nesame girdėję.

2. Sunku dabar pasakyti, ką valdančioji klasė darys, jeigu šis kraštas bus įtrauktas į karą. Pranašais nenorime būti. Aišku tik tas, kad kapitalistų ir bankierių pinigų niekas negriebs. Jeigu bus koks griebimas, tai nukentės darbo žmonės, nes valdančioji klasė bandys visą karo naštą suversti ant darbininkų klasės pečių.

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų

"Kacapai Lietuvą Rabavoja"

Kada Lietuva prisidėjo prie Tarybų Sąjungos, tuomet mes čia, Amerikoje, išgirdome trejų devynerių chorą šaukiant: "Kacapai Lietuvą rabavoja!" Jie nieko neturi, tai dabar Lietuvą plėšia. Viską surys, nieko nepaliks. Juk jie badu dvesia ir tt., ir tt.

Viena moteriškė pasakoja, arba, geriau sakant, atpasakoja tulo lietuvio (Gotauto), sugrįžusio iš Lietuvos, pasakojimą, kad Tarybų Sąjungoje gydytojai ir slaugės basi vaikščioja.

Ar tai reikia baisesnės ubagystės? Gydytojai basi! Veikiausiai jau po kelias savaites neėdę ir tik laukia progos Lietuvon dasikasti, kad nors sykį savo amžiuje sočiai pavalgyti!

Šiomis dienomis man pateko į rankas biuletinas "Facts in Review", sausio 13 d. 1941 m., išleistas ne Tarybų Sąjungos bei jos simpatikų, ne kokių ten raudonųjų, bet Vokietijos konsulato New Yorke. Tame biuletine randame žinių, kokį nuošimtį viso pasaulio produkcijos Tarybų Sąjunga per metus pagamina. Ir reikia tikėtis, kad paduotos skaitlinės ne perdėtos. Štai jos:

Geležinės rūdos Tarybų Sąjunga per metus iškasė nuo 20 iki 25 nuošimčių. Vadinasi, apie ketvirtadalį visame pasaulyje iškasamos rūdos!

Karasino—nuo 15 iki 20 nuošimčių. Veik penktadalį viso pasaulio produkcijos.

Anglių—nuo 10 iki 12 nuošimčių.

Vandeninės jėgos turi nuo 10 iki 12 nuošimčių.

Cinko—nuo 3 iki 5 nuošimčių.

Švino—nuo 3 iki 5 nuošimčių.

Nikelio—nuo 3 iki 5 nuošimčių.

Aukso, to "ubagiško" metalo,—nuo 13 iki 15 nuošimčių.

Mangano (marganec), kuris neapsakomai svarbus pramonėje,—nuo 65 iki 70 nuošimčių. Vadinasi, Tarybų Sąjunga yra mangano aruodas.

Na, eikime prie rugių, dėl kurių Tarybų Sąjungos gyventojai "badu dvesia" ir visi "išdvėstų", jei ne Lietuvos duona,—nuo 45 iki 50 nuošimčių! Vadinasi, Tarybų Sąjunga rugių turi pusę, kiek visame pasaulyje randasi. Ne be reikalo ir "badu dvesia."

Kviečių—nuo 25 iki 30 nuošimčių. Prie juodos duonos turi ir baltos.

Fosforo—nuo 35 iki 40 nuošimčių. Daugiau, negu trečdalį viso pasaulio produkcijos.

Vatos—nuo 10 iki 12 nuošimčių.

Vilnų—nuo 3 iki 5 nuošimčių.

Kanapių—nuo 35 iki 40 nuošimčių.

Linų—nuo 75 iki 80 nuošimčių. Net ir tiems gali atsiųsti drobės, kurie žada paskutines kelines prakiurusiu klynu aukoti.

Akyvaizdoj paduotų skaitlinių argi galima sakyti, kad Tarybų Sąjunga nieko neturi? Taip gali sakyti tik didžiausi neišmanėliai, arba didžiausi ignorantai, kurie nesiskaito su faktais. Bet tokius ir grabo lenta neperdirbs, jie ir grabe gulėdami manys, kad "kacapai Lietuvą rabavoja." Juos negalima smerkti, jie verti pasigailėjimo...

V. Paukštys.

Laiškas iš Lietuvos

Brooklyniečiai draugai Sungailai gavo laišką iš Lietuvos nuo Sungailienės Kazimieros. Apart asmeniškų pasveikinimų ir reikalų, rašo, kaip ir daugelis kitų yra rašę savo laiškuose iš Lietuvos, kad pereita vasara buvo labai prasta su oru, kad pavasarį buvo labai sausa, o paskui labai lietinga. Sako:

"Javus labai supūdė. Bendrai šiemet visų derliaus ir pašarų tik pusė, kaip kitais metais būdavo. Dėl to ir gyvulius turime sumažinti šiai žiemai."

Paskui rašo:

"Mes dabar gyvename labai ramų laikotarpį. Mūsų nebelanko nė policija, nė antstolis. Vien tik tas blogumas dabar pas mus, tai kad dėl pertvarkymo prekybos daugelio mums reikalingų prekių negalime gauti. Daugiau viskas pas mumis gerai, tik tas, kad mes dar nejpratę prie naujos santvarkos, tai mums pasirodo labai keista. Bet jau pradedame apsiprasti. Jeigu taip pasiliks, kaip dabar gyvename, tai bus daug geriau gyventi, kaip Smetonos laikais gyvenome."

Afrikos Frontuose

Pastiprinti šarvuoti italų būriai atmušė anglus atgal Rytinėje Libijoje.

Siaučia žiaurūs mūšiai italų su anglais tarp Agordato ir Barentu, Rytinėje Afrikoje.

London, saus. 31.—Anglai ir toliau žygiuoja prieš italus Libijoj ir Rytų Afrikoj.

Karas neša darbo žmonėms žaizdas, mirtį ir širdgėlą, karo taksus ir skurdą, sunaikinimą organizacijų ir asmens teisių. Mes, darbo žmonės, nenorime karo. Praneškim apie tai savo kongresmanams!

MOTERŲ ŽINIOS

Kovo 8-tai minėti Moterų Skyriaus laida išeis padidinta. Prašome į ją parašyti, jai gauti skelbimų-sveikinimų, parinkti aukų ir užsisakyti pundus pavienių kopijų platinimui jūsų kolonijoj.

Prisiminus Draugę Pauliną Antanuk

So. Bostono Lietuvių Prog resyvio Judėjimo Močiutę, Nenuilstančią Darbuotoją per arti Pusšimtį Metų

PAULINA ANTANUK
Paveikslas imtas prie darbo "Laisvės" piknike, Maynard, Mass.

Sausio 4 d., 10 val. vakare, So. Boston, Mass., mirė Paulina Antanuk. Paliko nuliūdime vyrą Petrą, sūnus Vilimą, Juozą, ir dukterį (kurios vardo nesužinojau), anūką Gerald, ir seserį Lietuvoje.

Palaidota laisvai, Mount Hope kapinėse, sausio 9 d., 1941 m.

Velionė buvo gimus Lietuvoje, Palangos miestelyje. Vėliau išvyko į Liepojų (Libavą), kur apsivedė su J. Grinbergu ir ten išgyveno apie 20 metų.

Į šią šalį atvyko 1907 metais. Mirus jos gyvenimo draugui, ji liko našle, su trimis mažais kūdikiais, tad prisiėjo nemažai vargo panešti. 1909 m. apsivedė su Jokūbu Deverenskiu, su kuriuomi išgyveno iki 1918 metų. Mirus jos antram vyrui, 1924 metais ji apsivedė su Petru Antanuk, su kuriuom, taipgi pavyzdingai, gyveno iki mirties.

Ankstybame Progresyvių Judėjime

Paulina Antanuk buvo viena iš seniausių progresyvių judėjimo budavotojų. Pirmiausia ji priklausė Lietuvos Dukterų Draugijoj, į kurią tuomet prigulėjo visokių pažvalgų moterys. Bet kuomet kunigas Tamošius Žilinskas pareikalavo, kad visos šios draugijos narės būtų nuolankios ir atsiklaupusios prieš altorių leistų save išnaudoti, tai Paulina buvo pirmutinė, kuri nelenkė galvos prieš jokį išnaudojimą. Ji su savo drauge velione Barbora Skerstoniene ir kitomis atskilo nuo minėtos organizacijos ir sutvėrė progresyvę Lietuvos Dukterų ir Sūnų Draugiją, kuri į trumpą laiką išaugo į didžiulę organizaciją ir per eilę metų stovėjo darbininkiško judėjimo priešakyje (gelbėdama streikierius ir politinius kalinius).

Visuomet su Pažangiuoju Judėjimu

Vėliau Paulina priklausė daugelyje kitų organizacijų. SLA priklausė iki skilimo (Chicagos Seime). Susiorganizavus Lietuvių Darbininkų Susivienijimui ji buvo 62-ros kuopos nare. Prigulėjo Pašalpos-Apšvietos tautiškoj moterų organizacijoj ir ten jai prisiėjo nemažai kovoti už progresą ir apšvietą. Paulina buvo seniausia Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo 13 kp. narė, dabar Liet. Literatūros D-jos 2-ros kp. narė.

1919 metais, vykstant skilimams tarpe Socialistų Sąjungos, taipgi skylant Moterų Progresyviam Susivienijimui ji visuomet stovėjo su kairiuoju sparnu.

Vėliau, kuomet atskilo sklokininkai, per trumpą laiką ir ji buvo opozicijoj, bet persitikrinus vėl įstojo į Komunistų Partiją.

Didelė Apšvietos Mylėtoja

Paulina Antanuk buvo "Laisvės" skaitytoja ir šėrininkė nuo pat laikraščio įsikūrimo. Prieš mirdama savo šėrus, vertės $50, padovanojo "Laisvei." Skaitė ir kitokių laikraščių. Ji nepraleido neperskaičius nei vienos AL DLD išleistos knygos bei žurnalo ir ji turėjo tam laiko, nes nepraleido jo beveršiams darbams. Tokiu būdu Paulina buvo prasisiekus į apšvietą, prasilavinus. Todėl ir darbininkų reikalai jai buvo arčiausia prie širdies, nes ji pažino pasaulį, ji matė jame dvi klases—išnaudotojų ir pavergtųjų.

Gelbėjo Nukentėjusius Klasių Kovoje

Nors ji nebuvo prakalbininkė ir pirmaeilė veikėja, bet ji buvo nuoširdi darbininkų klasės rėmėja ir gelbėtoja. Nebuvo nei vieno žymesnio įvykio (suvažiavimo, konferencijos bei masinio mitingo), kuriam ji nebūtų aukavus. Paulinos Antanuk vardas visuomet buvo pirmutinis ir ji nenubiednėjo. Nors gyveno prastam namelyje, bet buvo pasiturinti. Užėjus streikams ar kitokiems darbininkų susikirtimams su valdančiąja klase ji visuomet išlaisvindavo areštuotus (politinius kalinius) užstatydama savo namus ar banko knygutę. Tokiu būdu jos stubutė niekuomet nebuvo liuosa nuo arešto.

Tampymas po Nuovadas Nepalaužė jos Valios

Užtai ji buvo gerai pažįstama Bostono policijai ir valdininkams, kurie visuomet keršino jai. Vieną naktį (rodos, 1937 m.), policija rado padėtą "bombą" palei Majestic Teatrą. Tuojau apstojo Paulinos Antanuk stubelę, padarė kratą; išversdami, išteriodami viską. Mat, jieškojo daugiau "bombų." Nesuradę, visvien ją suareštavo ir tampė po policijos stotis klausinėdami ir gązdindami visokiais būdais. Nors tas žymiai prisidėjo prie suardymo jos sveikatos, bet jos stiprios valios nepalaužė. Ji pasiliko ištikima darbininkų klasei ir ant toliau.

Drg. Paulina sirgo per 4 metus, buvo paralyžiuota, bet nenustojo vilties pasveikti ir pasveiko iki tiek, kad galėjo pavaikščioti po stubą įsikibdama arba pasiremdama lazdomis—ir taip ji atlankė dar kelis "Laisvės" piknikus, atsibuvusius Maynarde.

Paulina neatsiliko nuo politikos iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Ji atydžiai sekė Sovietų su Finliandija karą praeitą žiemą. Vėliau, kuomet jau buvo smarkiai prispausta ligos, pati jau negalėjo skaityti, prašydavo atsilankiusių draugių-draugų, kad jai paskaitytų "Laisvę."

"Dabar Bus Lengviau Numirt"

Kuomet Sovietų Sąjungos Raudonoji Armija išlaisvino Lietuvą, paliuosavo politinius kalinius ir Lietuva tapo priimta į Sovietų Sąjungą, tą žinią ji sutiko su džiaugsmo ašaromis ant veido ir lėtais žodžiais tarė: "Dabar bus lengviau numirti."

Paulina dirbo darbininkų klasės labui per virš 40 metų. Mirė būdama 73 metų, jauna ir nepavargus. Ji eidama su lazdomis ir vedama iš abiejų pusių atlankė svarbesnius Earl Browderio atsilankymo mitingus ir savo dalį paaukavo.

1939 metais rudenį atlankė New Yorko Pasaulinę Parodą.

(Tąsa ant 4-to pusl.)

Jūsų Šeimyna Turi $2,233 Skolos!

Kiekvienai New Yorko valstijos šeimynai "nacionalis apsigynimas" lėšuos po virš minėtą sumą—jūsų šeimynai ir mano šeimynai,—kaip aprokavo L. Richard Guylay, valstijos piliečių visuomeniškų lėšų direktorius.

Nežinau, kaip jaučiasi jums tokia skola, bet man, tai nekaip. Maniškis kišenius kol kas tiek nesveria ir dėlto ima rūpestis, iš kur reikės tuos pinigus paimti. Tai reiškia, kad mano visas gyvenimas aptaksuotas. Kam? Kad Amerika galėtų kariauti, kad milionierius galėtų tapti turtingesniu ir biednas biednesniu.

Ypatingiausia tas, kad niekas mūsų nesiklausė, ar mes norime tos skolos ir karo, ar ne. Tą už mus nutarė įstatymdavystėse esą ponai, kadangi darbininkų kai kur visai neišrinkom, o kitur permažai išrinkom. *D-ė.*

Norint riebaluose virtus pyragaičius palikt su mažiausia riebalų, jie išdedama ant sugeriamos popieros. Tas pat ir su bile kokiais blynukais.

Binghamton, N. Y.

Pasilinksminimo Vakarėlis ir "Card Party."

Sekmadienį, vasario 9-tą dieną, LLD 20 kp. Moterų Skyrius rengia pasilinksminimo sueigėlę ir kortavimą, ir prašo visus vietos lietuvius skaitlingai dalyvauti ir praleisti linksmai laiką. Pasivaišinimui turėsime gėrimų ir skanių užkandžių. Prašome nesivėluoti, kad ilgiau būtų progos visiem sykiu pasilinksminti.

Šis puikus vakarėlis įvyks Lietuvių Svetainėje, (jeiti pro šonines duris). Prasidės 2 valandą po pietų.

Širdingiausiai užprašome visus atsilankyti ir savo draugus atsivesti, o pasilinksminimas bus užtikrintas. Pasimatysime visi ir visos.

Rengimo Komisija.

JOS GERI NORAI..

Mrs. E. Froh, Coldwater, Mich., su geriausia intencija apvalyt stubą ir paremti knygyną, atidavė knygynui keletą senų knygų, o kartu su jomis ir brangius vyro knygose slėptus bonus. Išjieškojęs tarp 7,000 knygų, vyras pagaliau turtą surado.

Prirengia Vest Biznį Be Vyrų

Kalifornijos gasolino stočių tūli savininkai, po priedanga prisiruošimo vest biznį be vyrų, kada pastarieji išeis karan, surado, kad su moterimis patarnautojomis biznis yra pelningesnis. Viena, joms moka po mažiau. Kita, joms esant darbe su maudyklių kostiumais, nevienam "pavargusiam" kelyje kostumieriui "pritrūksta" gaso pamačius tokias tarnautojas.

Namiškių Sveikatos Priežiūra

Williamsburgo - Greenpoint Sveikatos Centre, 151 Maujer St., Brooklyne, vasario 6-tą prasidės naujas kursas paruošti apylinkės gyventojus teikimui skubios pagelbos nepaprastuose nuotikiuose, taipgi pralavinti namuose sveikatingumo saugojimo dėsnių ir ligonių priežiūros. Klasės pradžia 8 val. vakaro.

Vienatinės išlaidos, kaip skelbia kursų rengėjai, studentams būsiančios tik 50c. už instrukcijų knygą, kurią kiekvienas studentas turi įsigyti.

Prisiminus apie Dzūkiją

Rašo ELENA BARANAUSKIENĖ

(Pabaiga)

Į mokslus išleisti dukterį ar sūnų net iki tol, kad galėtų tapti valdininku ar valdininke, iš mažos ūkės irgi buvo neįmanoma. Pavyzdžiui, viena mano pusseserė, be galo gabiai mokinosi pradinėje mokykloje; tėvas gyvena neturtingai—nedaug žemės, tik aštuoni hektarai, žemė prasta, o čia šeimyna—pats aštuntas. Nusitarė mergaitę leisti į progimnaziją. Mergaitė, kad ir jaunutė, mokinosi smarkiai, bet, štai, laiko kvotimus į antrą klasę, na, ir neišlaiko tik todėl, kad prasti pažymėjimai buvo dėl tikybos ir dar dėl francūzų kalbos. Pagaliaus tėvai dėlei neturto ir brangaus užmokesčio už mokslą, buvo nusitarę šią mergaitę neleisti toliau mokintis, nors mergiščia su ašaromis prašėsi, bet nesant galimybių—buvo sustojusi. Porą savaičių atgal gaunu laišką nuo tos pačios pusseserės—Birutės Svirnelytės, kad jau ji Merkinės gimnazijoj net šeštoj klasėj. Sakosi, jog dabar mokintis gerai; mokslas už dyką; tikybos pamokos jos daugiau jau netrukdo!... Jeigu jai, kaipo neturtingai gerai, tai tas pats bus ir visos Lietuvos neturtingoms mergaitėms, kurios pirmiau mokintis dėl prastų aplinkybių negalėjo.

Jaunimas, kaip mūs kaimo, taip ir kitų kaimų, draugaudavosi. Bet tas draugavimasis buvo labai apribužiuotas; jeigu tik kur vaikinas su mergina prasišalino nuo žmonių akių, tai jau jie ir "sugriešino," ir tu negali žmonėms išsiaiškinti, kad čia nieko blogo nebuvo, o nuo tėvų, ko gero, dar ir kailin gauni... Mes į miesto merginas žiūrėdavome, kaipo į "nedorus" sutvėrimus. Nes miesčionkos nešiodavo trumpas, aptemptas sukneles; kitos rūkydavo cigaretes; vaikščiojo nusipešiojusios antakius, nusidažiusios lūpas; pasiturinčios dėvėdavo šilkines kojines, o neturtingos dėvėdavo bovelnines (medvilnės), arba ir visai be pančiakų.

Miesto merginos yra drąsios ir gudresnės; jos supranta daugiau ir apie meilę, ir daugiau žino apie vyrų psichologiją, ir kaip prie jų prisimeilinti, o iš mūs kaimiečių mergnų, kurių tėvai buvo dievoti ir drausmingi, tai tik tada apie meilę merginai dalykai išsiaiškina, kada šale Zabelkutės ar Roželės mažas rėksnys atsiranda... O tokių pamestinukų, rėksnių pas mus buvo daug; miesčionkoms ta bėda jau buvo apeinama. O jeigu kaimietė kuri mergina kiečiau pasidraugauja su vaikinu, tai iš to būna visokių rezultatų: vienų tokis draugavimasis teisme atsiduria, o kiti būna priversti jieškotis sau naujo pragyvenimo šaltinio.

Kuris tik iš mūsų kaimynų buvo biednesnis, tai tas juo labiau vergiškai nusilenkdavo prieš bile ponelį; kiti ir sakydavo, kad "taip Dievo duota." Atvažiavo policininkas, tai žmogus pagatavas ant klupsčių aplink jį vaikščioti, kad tik neuždėtų kokios nors naujos mokesties, pabaudos. Kiti taip nedrąsūs mūs kaimynai buvo, kad kada atvažiuoja kokis inspektorius, kunigas, mokytojas, arba kokis amerikonas—tai nabagas kaimietis taikys, galvos, kad nors ką jau tinkamo pasakyti, tai kaip ant nelaimės žmogus ką sakydamas taip susimaišo, kad ištikrųjų iš jo pasakymo nieks neišeina.

Į Ameriką, tai kaip mes merginos, taip ir vaikinai kaimiečiai žiūrėjome, kaip į kokią "dangaus karalystę." Kartais mes merginos kalbamės apie vedybas, apie valdininkus, apie pasogas, apie meilę ir kitus dalykus, bet kada prieiname bekalbėdamos apie Ameriką, tada mūsų kalba ir pasibaigia... Amerika, tai buvo galas kelio ir galas kalbos.

Nors kaip ir visos kaimietės merginos, tai man nebuvo pertekliaus, kad ir vienai prie tėvelių augant, bet palyginamai susidurdavome su visokiais trūkumais ir tekdavo visokiais būdais ekonomizuotis; vienok kada jau paskutinę dieną išvažiuojant į Ameriką ir paliekant namiškius, tai teko gerokai paverkšlenti. Rodos, kad ir dirbti sunkiai reikėjo, kad trūkdavo vieno ar kito dalyko, bet taip buvo gaila su visais namiškiais ir pažįstamais skirtis, kad atrodė, jog tai važiuoji kur nors į kokias gyvųjų kapines...

Net juokas: paprastai su broliais tekdavo kaip kada ir apsirokuoti ir po truputį apsibarti, o prieš išvažiavimą per kiek laiko, tai jie buvo tokie geri, tokie mandagūs, rodos, nors prie skaudulio dėk. Ir išvažiuojant kiekvienas sakė: "Tik Eliute, nepamiršk ir manęs... Parašyk, ir... t.t." O kavalieriai pažįstami prieš išvažiavimą į Ameriką jau vadindavo "amerikonka." Vieni gal būt taip vadindavo su pašaipa, o kiti iš tikros širdies.

O ištikrųjų, atvažiavusi iš sykio taip jaučiausi prastai, kad jeigu būtų buvę galima, būčiau už kokios savaitės grįžusi atgal... Kur tik sutinku lietuvį ar lietuvę, visi drąsūs, tokie atvirūs, angliškai sukalba; rodos, kad čia visi ir mokinti ir gudrūs, ir prasilavinę. Ot, sakau, pakliuvau viena kaimietė, kaip avis į tokį pasaulio metropolį, nei moku kalbos, nei pasielgimo, nei bendro apsiėjimo!

Nors man atvažiavus kitos merginos ir moterys vis pasakojo, kad joms visoms iš karto atvažiavus toks nesmagumas buvo, bet aš maniau, kad man blogiausia. Vienok po kelių mėnesių pradėjau įvertinti čionaitinius visokius patogumus, kultūringumą, apšvietą, na, šiokią tokią laisvę, ir dabar jau grįšti ant tokių pačių sąlygų, kaip palikau Lietuvoje, jau nenorėčiau.

Jeigu šis rašinėlis bus tinkamu, tad kitą kartą parašysiu daugiau—ypatingai apie buvusius Kauno ponus, kurie mane varinėjo per porą mėnesių nuo vienos įstaigos prie kitos, kada man išvažiuojant reikėjo išgauti įvairūs dokumentai. Taipgi nors paviršutiniai galėčiau paminėti, kas teko matyti Vokietijoje ir Italijoje, kur teko apie virš savaitės pagyventi.

E. Baranauskienė.

'Laisvės' Bazaras Puošis Moterų Darbais

"Laisvės" bazaras, kaip atrodė dar dviem savaitėmis prieš bazarą, šiemet, kaip ir seniau, puošis moterų darbais ir iš jų padarys gražios naudos dienraščiui "Laisvei."

Atskirų dovanų čionai neigi suminėsi ir, pagaliau, tai nėra būtina, kadangi visos dovanos būna skelbiamos "Vietos Žinių" puslapyje. Man tik norisi atžymėti pagamintoja vienos tipiškos dovanos, kuri yra paėmus nemažai lėšų ir be galo daug darbo—tiek darbo ir kantrybės, kiek tegalima įdėti tik labai mylimam tikslui. O dėlko jai "Laisvė" taip mylima, dovanos atsiuntėja rašo:

"...'Laisvės" mylėtoja esu už jos teisingus raštus apie Tarybų Lietuvą ir visą dirbančią liaudį abelnai.

"Dar aš buvau tik aštuonių metų, kaip pasimirė mano tėvukas. O po jo mirties nekartą sėdėdama prie žarų ant kupstelio, kojas susivyniojus skarelėj — dantimis kalenau nuo sušalimo...

"Amerikon atvykau dar jaunutė, 1904 metais, bet tuos Lietuvoj pergyventus vargelius kaip šiandien atsimenu... Tai dar džiaugiuos, kad Tarybų Lietuvoj tie vargeliai pasibaigė ant visados.

"Draugiškai, Juzė Žilinskienė (Žukaičiūtė)"

Be abejo, visos laukiate sužinoti, ką jinai atsiuntė. Atleisite, kad verčiau ilgai laukti—ji atsiuntė krukučiu megstą, gražų lovai užtiesalą. Kam nors iš mylinčių rankdarbius, o negalinčiai nusimegsti, bus tikras laimikis.

Beje, dovanotoja, pati būdama dzūkaitė, palinkėjo, kad užtiesalą gautų *"kokia mano kaiminka iš Didžiasalių kaimo bei parapijonka nuo Leipalingio."*

Brangių, stambių dovanų ne visi išgali aukauti arba pašvęsti begalines valandas laiko pagaminti. Tačiau bazare yra labai reikalingos ir naudingos ir smulkios dovanos: žiursteliai, skepetaitės-nosinės, kurių miera nedaro didelio skirtumo, bile kam tinka. Taipgi įvairūs užtiesalukai, rankšluoštukės, ir t.t. Juos išperka ir dėl jų naudingumo ir kaipo atminčiai bazaro. Mat, didžiosios dovanos kam vienam tenka ir jei mažesnių dalykėlių nebūtų, tūlas turėtų grįžti iš bazaro nieko neparsinešęs. O tuščiomis grįžti niekas nenori. Dėl to bazarui reikalingos ir naudingos visokios dovanos. *S. Sasna.*

Montello, Mass.

Birutos Draugijos Nuveikti Geri Darbai

Pradedant naujus metus, butų ne pro šalį paminėti, ką nuveikėm praeityje. Nors girtis per daug negalima, bet gerus darbus verta prisiminti.

Ši draugija yra pašalpinė, bet neatsilieka ir nuo apšvietos, turi įsisteigus apšvietos fondą, į kurį moka 10 centų į metus kiekviena narė. Ši draugija nekartą yra sušelpus sunkios ar ilgos ligos ištiktas nares ir pašalinius žmones, kur mato reikalą, su didžiumos narių pritarimu. Ši draugija priguli prie Naujos Anglijos Moterų Sąryšio ir N. Y. susitvėrusios Lietuvių Moterų Tarybos. Daug prisidėjo darbu ir aukomis prie N. A. Moterų Sąryšio piknikų dvi vasaras, kurie įvyko Montelloj ir buvo pusėtinai pasekmingi. Daug yra surėngus prakalbų ir paskaitų, ir dabar rengia paskaitą sveikatos klausimu, kuri įvyks sekmadienį, 9 vasario, 3 valandą po pietų. Paskaitą duos Dr. J. F. Borisas iš Bostono temoje "Nervai ir kitos ligos." Įžangos nei kolektos nebus. Draugijos tikslas, kad visi galėtų pasinaudoti gydytojo patarimais.

Šios draugijos metiniam susirinkime 20 sausio nutarta pasveikinti dienraščio "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą su pen-

(Tąsa ant 5-to pusl.)

Clevelando Lietuvių Moterų Kliubas

Smagu pranešt per mūsų spaudą, kad mūsų lietuvės moterys subruzdo smarkiai veikti. Ypatingai svarbu, kad nusitarė rengt prakalbas draugei K. Abekienei vasario 13, ant Lietuvių Darbininkų Svetainės.

Antras labai pagirtinas darbas, tai moterų choro organizavimas. Šiuo darbu rūpinasi draugės Kruger ir Gendrick. Pirmos pamokos įvyko 30 dieną sausio po trumpo susirinkimo. Draugas Jankauskas sutiko pamokyt chorą iki kitą mokytoją gausime. Visos pastangos yra dedamos, kad sutraukt kiek galima daugiau moterų į chorą. Pamokos įvyks kiekvieną ketvirtadienį ant Lietuvių Darbininkų Svetainės.

Moterys taipgi išrinko draugę Palton, kaipo delegatę į Ateivių Gynimo Konferenciją.

Buvo apkalbėjimas Moterų Dienos, Kovo 8, ir kaip tą dieną geriausiai pašvęst. Tam darbui išrinkta komisija.

Kaip matot, tai Clevelando Moterų Kliubas pasibrėžęs daug veikti ir reikia tikėtis, kad jos viską atliks kuo puikiausiai. Tik visi draugai ir draugės dalyvaukite dr-gės Abekienės prakalbose. Tada ir išgirsite Moterų chorą pirmą kartą.

Beje, būčiau užmiršus. Užbaigus pirmas pamokas, draugės Kruger ir Gendrick pakvietė visas dalyves prie kavos ir skanių pyragų. Katros draugės pataisė tuos gardumynus, tom didelis ačiu.

Nepamirškite ateinantį ketvergą ateiti ant pamokų, narės ir ne narės!

K. R.

Binghamton

Lietuvių Literatūros Draugijos 20 kuopos moterų skyriaus susirinkimas įvyks vasario (Feb.) 7-tą, pas d. J. K. Navalinskienę, 56½ Glenwood Ave., Binghamton, N. Y. Pradžia 8-tą val. vakare. Kviečiame visas drauges atsilankyti, taipgi naujų atsivesti.

Sekr. *J. K. N.*

* * *

Moterų Skyrius rengia linksmą vakarą vasario 9 d., Lietuvių (žemutinėj) Svetainėj. Bus gardžių užkandžių, kaip tai: ragaišio, košelienos, kopūstų, ir kitų skanėsių. Taipgi bus "card" ir "bingo party." Moterų Skyrius prašo visą šio miesto ir apielinkės lietuvių visuomenę atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Šiame parengime įžanga dykai visiems. O kurie valgys vakarienę, tie užsimokės 25c. Širdingiausiai kviečia visus —*Moterų Skyrius.*

PETRAS CVIRKA.

ŽEMĖ MAITINTOJA

1-30-41—6

(Tąsa)

Visą tą laiką moterėlės kalbėjo pusbalsiu, lyg kambary būtų gulėjęs nabašninkas. Beveik visos bobelės kūdikį rado gražų, meilų, tikrą angelėlį, labai panašų į tėvą. Monika, lyg iš tolo, skambiu balsu atsiliepė, kad ji norėtų pavadinti sūnų Kaziu. Tai atsiminimui bus apie jos tėvą, kurį grafas girtas užmušė dvaro kūtėje.

Vėl visos bobelės pritarė, kad vardas gražus, ir, to nepaisydamos, pradėjo iš atminties skaičiuoti šventuosius ir patronus, žinomus joms iš kalendoriaus.

Viena kumetė pasakojo, kad Papartynų kaime, jos kūdikystės laikais, viena ponia pagimdžiusi bezdžionę, kuri tuojau nušoko į aslą.

— Ponų vaikai — bezdžionės... ar jie moka darbą, ar įnagį pažįsta. Ant mūsų sprandų auga.

Visko čia jos prišnekėjo, prisipasakojo negirdėtų atsitikimų, ir naujas žmogus jas visas sujungė motiniškais ryšiais.

Viena jau matė iš jo kunigą, kita siuvėją, trečia bedalį kaimietį, nes žemė, svetimi laukai, ant kurių jie gyvena, buvo šykšti jos darbininkui ir derlinga ponui.

* * *

Gera buvo mažajam, kuris galėjo jausti save gyvą, girdėt šnabždant aplink kūną rūbelio kraštą, kaip nori judinti kojąą... sugniaužti rankutę, išskėsti rožinius pirštus, lyg žiedlapius, matyt šviesą, mirgančią, akinančią šviesą, užmerkti akis, vėl atmerkti, riktelėti ir suprasti, kad tas balsas tavo valioje, — gali jį nutildyti ir vėl skambiai šūktelti iš džiaugsmo, pamatęs klaidžiojant sienoje užtekančios saulės spindulį, gaudyti motinos krūtį, įsikabint į ją savo bedante burna ir jausti gomuriu žemyn tekantį saldų, šiltą pieną.

Laimė turėjo būti kūdikiui girdint dieną ir naktį tuos meilius žodžius: varliuk, pumpure, mano ašara, mano varge, mano... austi savo pirmuosius naujo gyvenimo sapnus, kai supa niekad nepailstanti, niekad nepavargstanti ranka! Neišsemiama meilė slypi toje, kuri pro verksmus, nemigus, nevalgius niūniavo lopšinę.

Atsirado jis prieš Naujus metus, vėlų rudenį, bet jo vardą parapijos knygose įrašė tik atėjusiais metais. Motina ir tėvas taip svarstė: vieneriais metais vėliau teks eit į kareivius.

Savo skambia muzika, tiesiog nenumaldoma gerkle, kuria jis pripildydavo tamsų kambarį, naujasai žmogus atnešė ne tik bendrą laimę, bet ir bendrus rūpesčius. Vaikas pasidarė laidas į vieno ir antro širdį. Kiek kartų vėliau jiems susipykus dėl ūkio spragų, taupymo ar niekais išmesto pinigo, motina prisimindavo kūdikį ir verkdama, bučiuodama jį, sakydavo:

— Kazeli, kada užtarsi mane... puputi?

Tėvui nepatikdavo tas globos prašymas iš mažojo vyro:

— Ar mušiau tave?... Žodžio negaliu pasakyti, pasitarti. Nereikėjo pakulų išdalinti, pati matai, kaip jos gaunamos. O kuo mes dengsimės?

— Nesuverpsiu visviena... — vaikas. Ką aš padarysiu, kad tokia širdis mano: prašo už mane biednesnės — negaliu.

— Turėk širdį, neužmiršk ir proto.

Kai vėl geruoju, motina paimdavo vaiko ranką, sugniaužda vo pirštelius, iškeldavo ją ir grūmodavo tėvui už mažąjį:

—Nu-nu-nu! Parodys vaikas tėtei mamą barti. Ar mušt tėtę?

Ir mėtydama vaiką ore, myluodama, glausdama prie krūtinės, prie veido:

— Ne, mažytis myli tėtę. Te-te-te! Še, Kaziukas moka, uogelė moka kalbėti. Na, dar kartą te-te-te! Juruk, paimk į rankas, matai tau tiesia.

Tėvas nors ir savo darbu užsiėmęs, vis dėlto negalėdavo atsisakyti nuo sūnaus glėbio, bet spėdavo jis pupą vyriškai pamėtyti palubėn, kai mažasis vėl linkdavo motinon.

— Pas mamą, pupuli. Štai aš, štai. Neisim daugiau pas tėtę, jo burna dygi, kaip ežio. Tėtė tavo nesiskuta, nesipuošia prieš mamą. Nemyli jis mamos. O-pa! Bėgam iš čia. Žiūrėk, žiūrėk, ką tu padarei, žvejoti ėmei!

Jei tėvas juokdavosi tokiu Kaziuko šposu, pamatęs Moniką su sumirkusia priejuoste, ji atsikirsdavo:

— Kad pabrauksiu šlapiu vystyklu! Atrado juoką. Reiktų tau taip vargti! Nespėji nei šluostyti, nei pasisaugoti— abu galai kiauri.

III

Savanoriui nebuvo kaḍa džiaugtis vaiku ir žmona: kumetynių ir kaimų vyrus būrė neramios, iš miestų, svetimų kraštų grįžusių paskutinių kareivių, tremtinių parnešamos žinios, kad toji žemė, kurią šimtmečiais drėkino prakaitu jų tėvai, broliai, motinos, tręšė savo kaulais ir krauju, klupdami po dvarponių rykštėmis, bus greitai išdalinta, paskirstyta tikriesiems jos darbininkams.

Kaip ūkininkaičiams, pabūgusiems iš rytų slenkančios revoliucijos liepsnos ir savo noru stojusiems ginti derlingų tėviškės sodybų nuo svieto lygintojų, taip ir kareiviams, jų bernams, atėjusiems pirmiems į pagalbą, paviliotiems žemių, turtų dalinimu, išmušė valdžios duotųjų pažadų valanda.

Paskutinieji nepriklausomybės mūšių griausmai nutilo, dėkingi tautiečiai kritusiųjų kaulus palaidojo su muzika, pastatė jiems kryžius, įrašė juose poetų žodžius.

Pergalė atėjo. Ašaras, laistomas didvyrių kapams, pakeitė visuotinas laimėtojų, valdžios vyrų ir būsimų seimo atstovų jausmingumas. Kalbėtojai, pirmosios nepriklausomybės kregždės, buvo sutinkami džiaugsmingais šūkavimais, apmėtomi gėlėmis.

Kumečiai, bežemiai, buvę baudžiauninkai, gyveno alkanas šventes, laukdami teisingo, lygaus turtų ir atkariautų žemių dalinimo. Atstovai, pasiųstieji iš centro partijų lyderiai, žadėjo padaryti visus laimingais, lygiateisiais piliečiais. Iš pradžių viskas gerai ėjo, kol atstovas buvo vienas, bet kai tik atsirado kitas, ėmė abu peštis lyg gaidžiai. Žmonės, klausą jų, pradėjo susivokti, kad vienas laiko bedievių pusę, kitas katalikų, vienas valstiečiams, balsavusiems už jo peršamą partiją, žadėjo tiek ir tiek žemės ir laisvių, antras—dvigubai. Kasdien į Sarmantus važiavo vis naujų partijų lyderiai, kalbėtojai, skelbė savo programas, vienas už kito geresnes, parankesnes.

Pavasarį, atėjus sėjos metui, dvarų valdytojai, pabėgusių į užsienius nuo karo ir revoliucijos šmėklos ponų įgaliotiniai, neįstengė suburt kumečių darbams. Nepaveikė nė grasinimai išmesti darbininkus iš kumetynių, atimti gyvulius, ordinarijas. Visi kažko lūkuriavo, būriavosi, šaipėsi iš vakarykščių savo viršininkų, o pabarti patys tokiems grūmojo:

—Ramiau, ramiau, ponuli. Ne tie laikai—mums ant sprandų sėdėti. Surašyti jūsų darbeliai.

Višinskynės kumečiai ir samdyti darbininkai ne tik ūkvedžio įsakymus pro ausis leido, bet ir visai į laukus nėjo, vildamiesi, kad visvien dalins greit žemę, iš dvaro nieko nepaliks. Kai Jarmala pabandė darbininkų atsivežti iš kitur, višinskiniai sugadino noragus, akėčias, supjaustė pakinktus ir išsislapstė. Besikuriančios valdžios pavyzdžiu, kumečiai išsirinko saviškių delegaciją, kuri kalbėjo visų vardu, pasiųsta pas laikiną ponų, jei buvo reikalingas maistas, kuras, arba jei reikėjo pagrasinti, kad niekas nedrįstų be jų žinios tvarkyti dvaro reikalus.

Naktimis jaunuomenė dainavo po pat rūmų langais, šeimininkavo parke, nesiprašę gaudė tvenkiniuose žuvį, ir pats Jarmala išsigando, pajutęs slystant iš jo rankų valdžią. Jaunimą gaivino grįžę iš fronto, pasakojimai apie revoliuciją. Kalbančių, ošiančių prieš ponus, nepatenkintų būriai didėjo.

(Bus daugiau)

PRISIMINUS DRAUGĘ PAULINĄ ANTANUK

(Tąsa nuo 3-čio puslp.)

Ji negalėjo numirti nemačius Didžiojo Juozo, kurio žvaigždė švietė virš visos Pasaulinės Parodos. Apie dvi savaitės prieš mirtį dar nuvažiavo į Apollo Teatrą, Bostone, matyti sovietinį judį "Chepayev," bet neišlaikius grįžo namo su vilčia, kad gal bus stipresnė iki sekančio, kuris turėjo įvykti dviem savaitėm vėliau. Bet nelaboji mirtis nutraukė jos gyvybės siūlą ir užgęso mūs nepailstanti kovotoja amžinai.

Kukliai Darbininkei Masinės Šermenys

Velionė buvo pašarvota Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo svetainėje, 376 Broadway. Buvo skaitlingai aplankyta draugų ir pašalinės publikos, nes ją pažino veik visi So. Bostono lietuviai—ji su visais gražiai sugyveno. Buvo daug gyvų gėlių vainikų nuo giminių, draugų ir organizacijų. Nuo ALDLD 2 kp. buvo raudonų gėlių bukietas panašus. Raudonai Vėliavai su kūju ir pjautuvu viduryje. Dar buvo du raudoni vainikai nuo d.d. Kazlauskų ir nuo Bostono moterų organizacijos. Kiti buvo palši...

Atiduoti jai paskutinę pagarbą prisirinko pilna svetainė žmonių.

Išlydint iš svetainės, atsisveikinimo prakalbėlę pasakė Komunistų Partijos sekretorė Anna Burlak, kuri gyvai atvaizdino jos gyvenimą ir darbus. Ji sakė:

"Darbo Klasę Mylinti Motina"

"Mes šiandienų susirinkome atsisveikinti ant visados su savo nenuilstančia kovotoja Paulina Antanuk, kuri per virš 30 metų pasiaukojusiai dirbo dėl darbo žmonių gerovės. Ji buvo motina, kuri mylėjo nevien savo šeimynų, ji mylėjo visų darbo žmonių klasės šeimynų. Ji dirbo, kiek galėjo, kad visų vaikai būtų sotūs ir žmoniškai apsirengę.

"Ji kovojo už taiką, už gyvenimą mūsų jaunimui."

Taipgi atatinkamą prakalbą pasakė profesorius B. F. Kubilius, atvaizdindamas Paulinos gyvenimą ne tik kaipo kovotojos, bet ir kaipo idealistės.

Trečias kalbėtojas buvo "Laisvės" redaktorius d. A. Bimba. Jis sakydamas paskutinę atsisveikinimo kalbą prie d. Paulinos karsto palietė ir kelis svarbiausius gyvenime klausimus, ypatingai karo klausimą, į kurį valdančioji klasė stumia mus visu smarkumu. Jis sakė:

"Dirbsime Tavo Neužbaigtą Darbą"

"Paulinos gyvenimas buvo pavyzdis visiems, ji kovojo prieš karą ir kitas neteisybes, ji rėmė darbininkišką judėjimą visais galimais būdais. Drg. Paulina, mes prižadam tau, kad mes dirbsime tavo neužbaigtą darbą pakol pasaulis pasiliuosuos iš šios kapitalistinės vergijos ir tavo troškimai išsipildys." Jis ragino visus, ypatingai moteris stoti į organizacijas, kuriose ji prigulėjo, užpildyti tą spragą, kurią padarė mirtis išplėšdama iš mūs tarpo taip drąsią ir nenuilstančią kovotoją.

Į kapines palydėjo didelis būrys draugų-gių, nors ir buvo darbo diena. Prie atdaro kapo d. A. Bimba dar tarė kelis žodžius, palinkėdamas Paulinai amžinos ramybės.

Su mirčia draugės Paulinos Antanuk netekome brangios draugės. Darbininkiškas judėjimas neteko vienos iš uoliausių ir nepalaužiamos kovotojos už darbo žmonių reikalus.

Ilsėkis, drauge, ramiai, šaltam kape, į kurį tu nenorėjai atsigulti!

Tavo pageidavimas buvo iškilti į erdvę dūmų pavidale ir pasilikti saulės šviesoje amžinai. *Bostonietė.*

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų

Dienraščio

"LAISVĖS"

BAZARAS

Daugybė sudovanotų daiktų bus išparduoti nepaprastai žemom kainom. Dalyvaukite bazare ir pasinaudokite proga įsigyti gerų daiktų žemom kainom.

Central Palace

18 Manhattan Avenue — Brooklyn, N. Y.

(vienas blokas nuo Broadway)

Penktadienį

Vasario-February 14

Bazaras prasidės 7 v. vak.

Dainuos Brooklyno Aido Choras

Išpardavimas įvairių maisto produktų už žemas kainas

ŠOKIAI---GERA MUZIKA—ĮŽANGA 15c

Šeštadienį

Vasario-February 15

Bazaras prasidės 5 v. vak.

Dainuos Elizabetho Bangos Choras

A. Klimaitė ir A. Višniauskas dainuos solus

žemom kainom bus išpardavimas įvairių sudovanotų daiktų

ŠOKIAI—GERA MUZIKA—ĮŽANGA 20c

Sekmadienį

Vasario-February 16

VAIKŲ DIENA

Nuo 1 val. iki 5 val. po pietų

Bus duodamos vaikam dovanos ir bus muzika šokiams.

VAKARE TĘSIS SUAAUGUSIŲ BAZARAS

Pirmyn Choras iš Great Neck

VISUOTINAS IŠPARDAVIMAS VISŲ DAIKTŲ

ŠOKIAI—GERA MUZIKA—ĮŽANGA 20c

SKAITYTOJŲ BALSAI

Gerbiama "Laisv." Redakcija!

Perskaičiau straipsnelį, kuris tilpo jūsų laikraščio No. 21, sausio 25 d., šių metų. Ten aprašyta apie Miami. Nurodoma, kad jau šią žiemą turistų sezonas bus labai mažas ir trumpas. Bet man rodos, kad tas sprendžiama dar per anksti.

Skaitant vietinius angliškus laikraščius, pasirodo kitokios skaitlinės ir parodymai. Todėl prisiunčiu jums čionais iškirptą straipsnelį iš dieninio laikraščio, tilpusį 27 d. sausio, kurį perskaitę patys suprasite, kame teisybė. Prašau išversti į lietuvių kalbą ir parodyti skaitytojams teisybę tikrame stovyje.

Kadangi Miami yra mano namai per paskutinius 25 metus, todėl aš tiktai noriu, kaipo skaitytojas jūsų laikraščio, kad viskas būtų teisingai aprašyta, kas telpa jūsų gerbiamam laikraštyje apie Miami, Floridą.

Su tikra pagarba,
J. S. Motskus.
1745 N. W. 15 Ave.,
Miami, Florida.

Nuo Redakcijos: Neturime laiko tą visą straipsnį išversti. Nėra nei reikalo. Ten sakoma, kad Floridos vasarvietėse ir pajūrėje tikimasi šiemet normališko sezono ir normališko turistų skaičiaus. Taip aprokavęs Miami Beach prekybos butas. Sako, kad verkšlenti pradėję tie, kurie pastaraisiais dviem metais prisistatę per šimtą naujų didelių viešbučių ir dabar nebegalį išsiversti. Jie tikėjos stebūklų, bet jų nesulaukė. Taipgi, girdi, šiemet turistai protingesni ir nelenda į visokius gembleriškus urvus, kur reikia užsimokėti po $10 ir daugiau.

Worcester, Mass.

Mūsų Naujienos

Sausio 20 d. įvyko susirinkimas, sušauktas Worcesterio skyriaus Pažangių Lietuvių Tarybos. Kadangi šis susirinkimas įvyko pasitarimui su Worcesterio pažangios lietuvių visuomenės veikėjais dėl atidaromo radio pusvalandžio, vasario 23 ant stoties WHDH Bostone per pažangių Lietuvių Tarybą, tai į šį susirinkimą mūsų veikėjai skaitlingai susirinko. Reikia atiduoti kreditas visiem dalyviam, kad tokį šaltą vakarą prisirinko arti 100 žmonių. Turint tokį gražų būrį veikėjų, yra smagu ir šis darbas varyti pirmyn, kėlimui mūsų kultūros ir meno.

Šio susirinkimo dalyviai, užgirdami P. L. T. veiklą, sveikino, sumesdami $19.25 į radio fondą. Aukojo šie: J. Raulušaitis, $3, E. Dovidonienė $2. Po $1 aukojo: M. Žukienė, P. Banionis, A. Balčiūnienė, A. Vasilienė, J. M. Lukas, J. J. Bakšys, F. Repšys, M. Sukackienė, A. Pilkauskas, Ig. Lozaravičia. Po 50c: H. Kalakauskienė, E. Trasikienė, M. Kižienė, P. Butkevičius, Benkevičius, P. Sadauskas, M. Petkūnienė, A. Čeponis, B. Valančauskienė aukojo 25c. Ačiu visiem už šį gražų prijautimą mūsų darbuotei.

Ačiu ir P.L.T. valdybos nariams, kurie dalyvavo šiame susirinkime, būtent J. Jaškevičius iš Hudson ir profesorius B. F. Kubilius, S. Zavis, dr. J. Borisas, J. Burba, advokatas P. Šimonis ir A. Kupstys iš Bostono. Visi svečiai sakė trumpas kalbas. Proferius Kubilius kiek ilgiau kalbėjo, nurodydamas, kad mūsų radio yra atidaromas ne dėl pralobimo, bet kad kelti lietuvišką kultūrą ir meną, kad leisti gražią lietuvių muziką ir dainą per radio bangas. Mes turim gerų talentų, kurie gali dainuoti ir kurie gali griežti puikiausius kavalkus lietuviškos muzikos. Bet iki šiol tas nebuvo padaryta. Mes tą padarysime, sakė prof. Kubilius.

Kaip visų svečių, taip ir jo kalba visiem patiko. Ir dabar mes laukiam atidarymo dienos, 23 vasario, 9 val. ryto.

Skaičiau dienraštyje d. Zavis rašo, kad visa **Naujoji Anglija** laukia tos dienos, ir siunčia sveikinimus su aukom į radio fondą. Gražiam darbui gražus prijautimas! Štai 28 d. sausio P.L.T. Worcesterio skyrius turėjo metinį susirinkimą, kur likosi nutarta paaukoti $15 į radio fondą, ir išrinkta valdyba dėl 1941 metų. Pirm. J. J. Bakšys, sekretorium J. M. Lukas, kasierium V. Jančius.

Pažangių Lietuvių Tarybos koncertas yra rengiamas kovo 2, 1941, Municipal Bldg., E. Broadway, So. Bostone, 3 val. dieną. Pelnas eis į radio fondą. Visi mūsų rėmėjai yra prašomi rengtis prie tos dienos, kad nepasižadėtumėt kur kitur.

J. M. L.

San Francisco, Calif.

Sausio 26 dieną mūsų būrelis lietuvių siuntėm sveikinimą "Laisvės" Bendrovės šėrininkų suvažiavimui, kuris atsibuvo sausio 26 dieną, Brooklyne. Nors ir vėlai, bet geriau, negu niekados. Aukavo sekančiai: J. Koblinas $1.00, A. Šatas $1.00, John Baker $1.00, Marie Baltulionіūtė $1.00, B. V. Sutkai $1.00, K. Šilkaitienė 75c, O. J. Bernotai 50c, M. Paukštienė 25c. Viso aukų surinkta per draugę Sutkienę $6.50.

* * *

Labai nemalonu rašyti apie neprielankias aplinkybes, kurios pradeda pasireikšti tarpe vietos mažos kolonijos lietuvių. Per daugelį metų į čia buvo susikuopęs būrelis pažangių lietuvių, kurie išlaikė lygsvarą be svyravimų iki šiam laikui. Gal kartą kitą, gal vienas kitas priešingos pusės prospektas iš "Keleivio" ar kitų seno režimo tautinių šaltinių pakėlė savo galvą, kaip turklys iš savo kevalo, bet būdami mažumoj jie išnyko, nesuradę tinkamų dirvonų. Čia tai ne rytinės valstijos, kur randasi didelės lietuvių kolonijos ir jų utopiškos svajonės randa pritarimo. Tą lygsvarą galima išlaikyti ir priešingą elementą apeiti per bendrą pažangos branduolio pribrendimą ir sugabumą vietos reikalų vedime bei veikloje. Čionai vietos lietuvių gyvenime tom progreso žibutėm buvo Bernotienė, Sutkienė ir kitos. Pastarosios ne tik ką per keletą metų bendrai veikė tarpe lietuvių bet ir daug kitų pašalinių darbų nudirbo, artimai gyvendamos viena nuo kitos.

Bet draugai Bernotai parsidavė savo apartmentus ir netolimoje ateityje mano apleisti San Francisco ir važiuoti į pietinę Californiją — Los Angeles. Reiškia, mes neteksime vienos ytin labai darbščios narės. Kaip tą spragą mes atpildysime, čia nekalbėsiu. Bet žinau, kad jūs ir aš jausime trūkumą.

Vien trumpoje praeityje pas Bernotus susirinkę draugai paaukavo dešimtį ar daugiau dolerių į Apšvietos Fondą, pasiuntimui knygų į Tarybų Lietuvą dėl savo brolių tautiečių, kurie laukia ir yra pasiilgę mūsų literatūros. Dabar vėl susirinkę draugai pas Bernotus ant apleistuvių apartmento pietų paaukavo virš šešis dolerius dėl "Laisvės" Bendrovės fondo. Tai vis būtinai reikalinga parama dėl mūsų spaudos — spaudos, kuri mūsų darbo reikalus apgina. Ji pirmutinė išstoja ir pasistato save pavojuje prieš kylančias audras.

Draugam Bernotam iš savo pusės velinu gero pasisekimo jų kelionėje ir iš širdies tariu širdingą ačiu už jūsų dėl manęs suteiktą labą. Tikiu, kad po vakacijų sugrįšite atgal į San Francisco ir vėl veiksite su mumis bendrai.

Pacific.

Nuoširdžiai Ačiuoju

Fort Lauderdale, Fla.

Atvykus man Floridon gydytis ir apsigyvenus pas draugus Valilionius, jie mane širdingai priėmė, aprūpindami geriausiais gyvenimo patogumais ir daug man pagelbėjo moraliai ir materialiai. Esu labai linksmas turėti tokius širdingus ir draugiškus draugus, kaip A. M. Valilionіais, taip pat ir S. J. Jurevičius. Už tą jų širdingumą ir tą malonų dėl manęs patarnavimą esu labai dėkingas ir nuoširdžiai jums ačiuoju.

* * *

Sausio 23 d. aplaikiau laiškutį nuo L. A. P. Kliubo pirmininko F. Klaston iš Great Necko, N. Y. Su laiškučiu prisiuntė ir poeziją, kad greičiau išgyčiau ir čekį $15 vertės. Laiškutyje pažymėta, kad Kliubas paskyrė tą sumą pinigų dėl padengimo mano sugrįžimo kelionės išlaidų. Jaučiuosi neapsakomai linksmas tokiu širdingu Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo pasielgimu. Už tokią malonią užuojautą, aš pasižadu jums, draugai dar smarkiau darbuotis, kaip dėl Kliubo, taip ir dėl lietuvių visuomenės naudos abelnai, kaip tiktai mano sveikata pasitaisys. Kartais nesijaučiu gerai, nes esu atskirtas nuo jūsų ir nuo to visuomeniško veikimo, kokį iki šioliai dirbau. Bet jūsų užuojauta sustiprina mane dvasioje. Labai nuoširdžiai ačiuoju už jūsų moralę ir materialę pagelbą ir siunčiu visiems gerus linkėjimus.

P. Bečis.

Montello, Mass.

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

kių dolerių auka. Už tai birutietes reikia pasveikinti, nes "Laisvė" šiandien darbininkų klasei brangus ir teisingas švietėjas. Ji karo ir kituose politiniuose klausimuose ypatingai Lietuvos klausime, užima labai teisingą poziciją. Mūsų lietuviški darbo klasės priešai iš tautininkų, socialistų ir klerikalų abazo per savo spaudą ir prakalbas klaidina žmoniją. Bet kurie apsiginklavę teisinga darbininkiška spauda, tų jie negali suklaidinti. Dienraštis "Laisvė" skaudžiai muša priešą savo teisingais faktais, ir jie negalėdami atsilaikyt, koliojasi bjauriausiais žodžiais. Jeigu norime teisingų žinių, skaitykime tokius laikraščius, kurie eina su darbininkais.

* * *

Moterų Apšvietos Kliubas daug veikimo pasibrėžė žiemos sezonui. Šeštadienį, 8 vasario, rengia koncertą ir teatrą. Dainuos Moterų Kliubo grupė ir jaunų mergaičių grupė po vadovyste O. Mineikaitės. Bus muzikališkų kavalkėlių. Moterys vyrų rolėse suloš juokingą komediją "Daina be galo." Po koncertui bus šokiai, bus skanių valgių ir gėrimų. Tas įvyks T. N. Svetainėj, 7 val. vak.

Mėnesiniam susirinkime 31 sausio nutarė parsitraukti iš Moterų Tarybos centro paskaitas apie Lietuvos istoriją. Tam tikslui paaukojo penkis dolerius. Išrinko komisiją rengimui prakalbų draugei Abekienei iš Chicagos, kurios įvyks 18 vasario. Išrinkta komisija rengtis prie Moterų Dienos 8 kovo. Paaukota 5 doleriai sergantiems džiova lietuviams Marylando State Sanatorijoj, kurių atsišaukimas tilpo dienraštyje "Laisvėje". Išrinktos dvi narės aplankyti sunkiai sergančią mūsų kliubo narę, draugę A. Glodenienę ir paskirta piniginė dovana.

Į šį susirinkimą atsilankė daug narių ir energingai diskusavo šių dienų svarbius klausimus. Po susirinkimo draugės O. Kelly ir M. Gutauskienė išvirė arbatos ir skanių užkandžių, po to gražioj nuotaikoj išsiskirstė.

Reikia pažymėt, kad moterys kruta, dirba naudingą visuomenei darbą. Bet vyrų skaitlingos draugijos, kaip Kazimierinė, Rokinė, su keliais tūkstančiai dolerių bankuose, nieko gero neparengia. Moterims garbė, kad jos gali sveikai protauti.

Biruta.

Cleveland, Ohio

ALDLD 22 Kuopos Susirinkimas ir Parengimas.

Susirinkimas įvyks vasario (Feb.) 6 d., ketverge, 7:30 v. vakare, Liet. Darb. Svetainėje, 920 E. 79th St. Visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, ba delegatai išduos raportus iš pereitos ALDLD 15-to Apskričio konferencijos. Ir katrie nariai dar nėsate užsimokėję duoklių už pereitus metus, tai ateikite ir užsimokėkite ir atsiimkite knygą. Ir taipgi atsiveskite naujų narių prirašyti prie kuopos.

Taip pat yra rengiamas 22 kp. parengimas kovo (March) 22 d., subatoj, Liet. Darb. Svet., 920 E. 79th St. Tikietai ant šio parengimo yra jau padaryti, tik reikia ateiti jums, nariams, ant susirinkimo ir pasiimti ir kuodaugiausia išplatinti, kad šis parengimas būtų pasekmingas.

Aukos

Čia yra vardai tų, kurie aukavo bevakarieniaujant ALDLD 15-to Apskričio konferencijoj svarbiems darbininkų klasės reikalams.

Viso buvo suaukauta $12.10. Po $1.00 aukavo: J. Kalakauskas, A. Pucevičiai, P. Staliioraitis, A. Jasiunai, P. Boika. Po 50c: K. Lapinskas, P. Dulskis, J. Stripeika, A. Baklienė, Kasparavičius, A. Bartnik, J. Sakalauskas, M. Gavrilienė, P. Žilinskas, Meiliunienė, J. Rubas, P. Nemuras. Ona Rubienė davė 30c, V. Mockaitienė davė 30c, M. Račkaitienė 25c ir M. Karsokienė 25c.

Aukos buvo priduotos į sekamas vietas: $3.00 Agitacijos Fondui; $7.00 — Už Taiką ir Demokratiją, ir $2.10 Ateivių Teisių Gynimui.

Visiems aukautojams tariu širdingą ačiu.

M. Valenta.

Berlin. — Oro veiksmais vokiečiai nuskandino tris prekinius anglų laivus, viso 14,000 tonų, ties Šiaurine Afrika, sako vokiečių komanda.

Paskilbusią Knygą
PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS
Dar galit pas mane gaut
Tai turininga D-ro Robinsono knyga apie svarbiausius lyties veiksnius ir lytinę higieną.
Kaina buvo $2.00; dabar parduodu už $1.00
Reikalavimus adresuokit:
J. BARKUS
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

CONN. VALSTIJOJ 4-tas APSKRITYS

Šiuomi pranešam, kad Conn. valst. ruošia metinį koncertą balandžio 20 d., Kliubo Svet., 227 Lawrence St. 2 val. po pietų. Prašome organizacijų nerengti nieko tą dieną, bet dalyvauti koncerte, nes mūsų chorai visuomet patarnauja parengimuose.
—S. Makaveckas. (30-31)

MONTELLO, MASS.

Teatras, Koncertas ir Šokiai. Rengia Lietuvių Moterų Apšvietos Klinbas, vasario 8 d. Liet. Taut. Name. Bus perstatyta juokinga komedija "Daina Be Galo." Moterų grupė sudainuos gražių dainų. Vėliau seks šokiai. Turėsime valgių ir gėrimų. Pradžia 7 v. v. Įžanga 35c. Kviečiame dalyvauti. —Kom. (30-31)

HAMTRAMCK, MICH.

LLD 188 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 9 d., 2 val. po pietų, 1035 Caniff. Malonėkite visi nariai būt laiku, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Kurių duoklės nemokėta už 1940 m., stengkitės užsimokėti. —Sekr. (30-31)

GREAT NECK, N. Y.

Choras Pirmyn pasamdė didelį busą važiuoti į "Laisvės" bazarą, sekmadienį, 16 d. vasario. Busas išeis 6 val. vakaro nuo Kasmočių Svet., 91 Steamboat Rd. Kurie norite važiuoti ir smagiai laiką praleisti su jaunuoliais, praneškite iš anksto. Buso komisija: L. Laužaitienė ir K. Lukauskas. Arba pas bile choro narį. —Kom. (30-31)

WORCESTER, MASS.

LLD 11 kp. susirinkimas įvyks 6 d. vasario, Ketvergo vakare, 8 val., 29 Endicott St. Visi nariai būkit.—Sekr. J. M. Lukas. (30-31)

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

IT'S JUST LIKE FINDING MONEY!
Trade-In your old watch for a new BULOVA
A LIBERAL ALLOWANCE FOR YOUR OLD WATCH!
MISS AMERICA 17 Jewels $33.75
AMBASSADOR 21 Jewels $39.75
ROBERT LIPTON
Jeweler : : Įsteigta 1892
701 GRAND STREET
Tarpe Graham & Manhattan Aves.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173
Duodame ant Išmokėjimų

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą.
Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

NOTARY PUBLIC
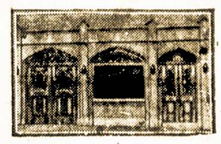
Telephone STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
660 GRAND STREET **BROOKLYN, N. Y.**

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St.—Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAK.
Visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

Office Phone EVergreen 4-6971 Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street **Brooklyn, N. Y.**

OPEN DAY and NIGHT
Managed by
RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK
LAIDIES' DAYS Mon. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for gents
GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

VARPO KEPTUVĖ
36-40 Stagg St. **Tel. Stagg 2-5938** **Brooklyn, N. Y.**
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Plaukia Turtai į "Laisvės" Bazarą

Dienraščio "Laisvės" bazarai kasmet būna sekmingi. Nėra nei mažiausios abejonės, kad ir šiemet "Laisvės" bazaras bus puikus iš visų atžvilgių.

Svetainė didelė, graži, iš visur lengva prie jo privažiuoti, tai BROOKLYN CENTRAL PALACE, kuri randasi visai arti Broadway eleveiterių linijos, daugelio gatvekarių ir busų linijų.

Dienas rengėjai parinko geras, tai penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį, vasario (February) 14, 15 ir 16. Kainos įžangos yra žemos.

Daiktų plaukia ne vien iš Brooklyno, bet "Laisvės" skaitytojai prisiunčia ir iš tolimų miestų. Žinoma, tai dar tik pradžia, nes patys gražiausi ir brangiausi dalykai suplaukia tik paskutinėmis dienomis.

Direktoriai pasiskirstė įvairius darbus ir kiekvienas mobilizuoja sau talkininkus. Gaspadinės rūpinasi, kad būtų užtektinai įvairaus skanaus maisto. Gaspadoriai rūpinasi baru, kad alus būtų gardus, putotų, ir nei peršaltas, nei peršiltas.

Laimėjimų bilietukų reikalus tvarkys Adelė Pakalniškienė, todėl, ji jau išanksto mobilizuoja visas merginas ir moteris prie to didelio darbo.

Taigi, kaip teko patirti, tai prie "Laisvės" bazaro prisirengimas eina pilnais garais. Reikmenys plaukia pundais. Vienok, tas nereiškia, kad jų nereikia dar daugiau. Šiemet, kada Lietuvoj liaudis susilaukė laisvės, kada dienraščio "Laisvės" dar svarbesnė rolė amerikiniais ir krajavais klausimais, tai reikia, kad ir jos bazaras būtų dar geresnis.

Todėl, biznieriai prašomi neužmiršti dienraštį ir savo gerybių gausiau paaukoti. Moterys ir merginos daugiau parūpinti rankų darbo dalykų. Vyrai ir gi neatsilikti, jeigu ne kolektavimu bazarui reikmenų, tai paaukoti pinigais. **V. Petraitis, iš New Yorko, paaukavo pinigais net $4.** Kas sekamas?

Rep.

Sekmadienį Bus Svarbi Baranauskaitės Prelekcija

Žymi chemistė, Elzbieta Baranauskaitė, ateinančio sekmadienio, vasario 9 d., trečią valandą po pietų, "Laisvės" svetainėje duos svarbią prelekciją temoje: Mikrobai, jų Gyvenimas, Maitinimas ir Mikrobų Reikšmė Žmogaus Kasdieniniame Gyvenime.

Elzbieta Baranauskaitė

Prelekcija bus iliustruota. Prelegentė taippat, per mikroskopą (padidinamą stiklą), publikai parodys gyvus mikrobus. Šios rūšies prelekcija, rodosi, kad tai bus da pirmu kartu dėstoma mūs publikai, todėl kiekvienam bus labai naudinga išgirst jauną talentingą prelegentę ir daug ko pasimokinti iš jos aiškinimų.

Prelekciją rengia Literatūros Draugijos Moterų Apšvietos Kliubas. Įžanga veltui. Kviečiama kaip moterys, taip ir vyrai skaitlingai dalyvauti.

Whelan Vaistinių Streikas Tvirtai Tęsiamas

Retail Drug Store Darbininkų, CIO unijos lokalas 1119 tvirtai vadovauja streiką New Yorko mieste, kuris apima 52 Whelan vaistines.

Komptnija bando teisintis, kad biznis blogai eina ir todėl ji negali kelti algas. Unijos vedėjas B. L. Gudes įrodo faktais, kad vien 1940 metais Whelan Co. pagerinimui krautuvių išleido net $281,000 pinigų, tas parodo, kad biznis čėjo gerai, bet tuo pat laiku ji nenori darbininkam pakelti algas, kurių algos ant 15 nuošimčių yra mažesnės, kaip privatinėse vaistinėse. Darbininkai ir darbininkės buvo priversti dirbti net po 54 valandas į savaitę už mažas algas.

J. Ramanausko Sveikinimas Laisviečiams

Minersvillės Juozas Ramanauskas, dalyvavęs laisviečių suvažiavime ir jų bankiete (sausio 26 d., Brooklyne) rašo laiškutį iš Minersvillės.

Jis rašo:

"Kelionė buvo pasekminga. Viską radau tvarkoj. Pirmas klausimas, kurį manęs klausė mano draugė: "Ar šokai tam garbingam 'Laisvės' pokilyj?" Į tai Juozas Ramanauskas atsakė: **taip, šokau!**

Ir iš tikrųjų, 70 metų amžiaus veikėjas - darbininkas-mainierys šoko su savo giminaitės Bagdonienės sūnaus žmona, Genute Bagdoniene.

Tame bankiete, mat, "Laisvė" minėjo 30 metų amžiaus savo sukaktį, o Juozas Ramanauskas—70 metų amžiaus sukaktį.

Prie progos, Juozas Ramanauskas siunčia visiems laisviečiams geriausių linkėjimų.

Policijos rekordai rodo, kad New Yorko apylinkėj iš 1,000,000 užsiregistravusių vyrų kareiviavimui yra 25,000 buvę teisti vagystėj, arba 1 iš kiekvienų 40 skaičiaus.

AUKOS 'LAISVĖS' BAZARUI

Nuo LDS 14 kp., Maspeth, L. I., aplaikyta blanka, ant kurios užrašyta sekamai: Aukojo po $2.00: Antosė Mačiutienė ir Cibulskiai. Po 50c: J. Sakalauskas, Anna Bender. Havemeyer St. Liquor Store, dvi bonkas vyno. Pasirašo Kuopos Narė.

J. Daugintis, West Haven, Mass., prisiuntė didelę gražią staltiesę.

A. Briedis, Brooklyn, $1.00.
M. Banaitienė, Brooklyn, $1.00.

Siūlo ir Kalinių Darbą Karo Prisirengimui

Kalėjimų Susivienijimas New Yorko valstijoj, per savo prezidentą E. O. Holter ir sekretorių E. R. Cass pasiūlė New Yorko valstijos seimeliui, kad kaliniai būtų varomi prie strateginių kelių pravedimo ir taisymo. Tuo kartu siūlo, kad būtų panaikintas policijos aršetuotų žmonių kankinimas, kuris yra žinomas, kaipo "Third Degree".

Ispanijos Veteranų Atstovai Reikalavo Taikos Washingtone

Tarp įvairiausių organizacijų, siuntusių delegacijas į Washingtoną darbuotis už taiką, prieš 1776 bilių, skaitlingai ir labai planingai pasirodė Ispanijos karo veteranai, Lincoln Brigados nariai. Didelis būrys Ispanijos demokratijos gynėjų, apie 50, iš New Yorko išvyko specialiu automobilių karavanu, mašinas apdekoravę šūkiais už taiką ir jas prisikrovę su 15,000 specialio leidinio savo laikraščio "The Volunteer for Liberty". Veteranų laikraštyje stipriai atakuojamas "Lend-Lease" bilius, kaip užkarinis ir priešdemokratinis.

Kova Prieš Reakcinius Bilius N. Y. Valstijoj

Piliečių Sąjunga įteikė griežtą protestą prieš įneštus du reakcinius bilius į New Yorko valstijos seimelį. Tie biliai yra, vienas senatoriaus John Dunningan, kuris reikalauja išmesti bile asmenį iš viešo darbo, kuris pasirašė po Komunistų Partijos peticija, reikalaujančia tą partiją padėti ant baloto.

Kitas bilius yra senatoriaus Phelps ir assemblymano John Devany, kurie reikalauja neleisti kandidatus ant baloto, kurie bent kaip yra susirišę su užsieniu. Tokį bilių priėmus galima būtų išaiškinti, kad bile kandidatai yra užsienio idejos įnešėjai.

Piliečių Sąjunga sako: "Neleiskime mes mažoms reakcinėms grupėms laimėti... kurios nori suvaržyti Teisių Bilių ir atimti Amerikos žmonių teises." Reikalauja tuos reakcinius bilius atmesti.

Streikas Uždarė Net 55 Whelano Krautuves

New Yorke, Bronx ir Queens uždaryta 55 Whelan Drug Corp. krautuvės iš priežasties darbininkų streiko. Apie 800 darbininkų randasi streike už pakėlimą algų, nuo ko firma norėjo atsisakyti derybose dėl naujo kontrakto.

Vaistinių Darb. Unijos Lokalas 1199, kuris iššaukė šį streiką, per ištisas savaites dėjo pastangas susitarti taikiu būdu. Negalint susitarti, unija tada siūlė dalyką pavesti arbitracijai, bet ir tą pasiūlymą kompanijai atmetus, unijistams neliko kito kelio, kaip streikuoti.

Unija reikalauja pakelti algas 15 nuošimčių uždirbantiems mažiau $25 per savaitę ir 10 nuošimtį uždirbantiems daugiau. Taipgi numažinimo valandų nuo 54 iki 48 per savaitę.

Kitą ketvirtadienį, vasario 13 d., bus Literatūros Draugijos 1 kuopos susirinkimas. Yra narių dar skolingų už 1940 metus. Užsimokėkite!

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

LDS 1 kp. susirinkimas įvyks ketvirtadienį, vasario 6 d., 8 v. v. "Laisvės" svetainėje. Kviečiame narius dalyvauti. Atsiveskite ir naujų narių. — Valdyba. (30-31)

E. NEW YORK
Richmond Hill

Ketvirtadienį, 6 d. vasario, 8 v. v. Buzelio patalpoj, kampas Crescent St. ir Atlantic Ave., įvyks susirinkimas, LDS 13 kp. Visi nariai dalyvaukite, nes turime daug svarbių reikalų. (30-31)

MASPETH, L. I.

LDS 14 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 6 d. vasario, 8 val. vak., Zabelskio svet. Draugės ir draugai, būtinai dalyvaukite visi. Turime daug reikalų aptarti. — J. Kalvaitis, Pirm. (20-31)

Dr. Martin Liuterio Balius Gerai Pavyko

Praeito šeštadienio vakarą (vasario 1), Grand Paradise svetainėje, buvo Martino Liuterio Draugijos balius, kuris pavyko visais atžvilgiais. Publikos prisirinko dikčiai: jauni smagiai šoko, o suaugusieji, kurie nešoka arba mažiau šoka, buvo apsėdę stalus ir laiką leido smagiai. Šokiam grajino Jezavito orkestra.

Rep.

REIKALAVIMAI

Reikalinga jaunos mergaitės ar moteries dirbti prie namų darbo ir prižiūrėti kūdikio. Prašome kreiptis pas Mrs. A. Long, 262 S. 4th St., Brooklyn, N. Y. (Apt. 9). (29-41)

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 UNION AVENUE
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
Brooklyn, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

TILŽĖS SPAUDIMO

Aukso Altoriukas, paprastu apdaru	50c
Ta pati knyga, Celuliodas gražiu apdaru su antspaudais	$1.60
Vainikėlis, jaunuomenės maldų knygelė	35c
Ta pati knyga, minkštais, tvirtais viršais	$1.35
Kantičkos, visokių giesmių knyga	$1.75
Sapnų knyga, apdaryta su paveikslais	$1.60
Tūkstantis naktų, didelė knyga apdaryta	$3.00
Lengvas būdas išmokt angliškai	35c
Mikaldos Pranašavimai	25c
Girtuoklių Gadzinkos	15c
Sveikata ligoniams, aprašo apie 300 visokių vaistiškų augalų ir kam jie yra naudingi	25c
Trajenkės, stambios, pakelis arba 3 pakeliai už	60c $1.50

M. Žukaitis,
334 Dean Rd.,
SPENCERPORT, N. Y.

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom, kitkam.
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: EVergreen 8-9770

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVE.
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom.spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. tarpe Gates Ave. ir Chauncey St.
Tel.: Glenmore 5-6191

F. W. SHALINS
(SHALINSKAS)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-4499

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKER
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 2-0785
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

BAR ir GRILL
LIETUVIŲ RESTAURANAS
Įdomiai įpuošta lietuviška aludė ant Grand Street
Rheingold extra Dry Alus.
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Turime ir kambarių pernakvot arba savaitiniai išrandavot
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

GREEN STAR BAR & GRILL
NAUJA LIETUVIŲ UŽEIGA
★ ★ ★
Kas nori gražiai, linksmai laiką praleisti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

Štai adresas:
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 Grand St.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į Jūsų Seną ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

EVergreen 4-0072 SLocum 6-1422
DR. ISAAC COHN
AUSŲ, NOSIES, IR GERKLĖS
SPECIALISTAS
GYDO IR DARO OPERACIJAS
286 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 11 iki 1 dienom
Nuo 5 iki 7 vakarais
Sekmadieniais nuo 11 iki 1
265 NEW YORK AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 9 iki 11 rytais
Ir sulyg susitarimo.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ
GRAND FURNITURE
409 ir 436 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451
IŠDIRBĖJAI IR PLATINTOJAI GEROS RŪŠIES RAKANDŲ
Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.
Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuošimčių
JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU
Kaip Petraičių Krautuvėse
M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI
Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai Įrengtą Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 South 5th Street Brooklyn, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 4-9508

Jau Artinasi Didysis Koncertas

Pabaltijos kraštų tautos—lietuviai, latviai, estai ir finai jau pereitais metais turėjo bendrą pikniką, kuris gerai pavyko. Dabar visų tų tautų bendras komitetas ruošia labai svarbų koncertą ir balių.

Koncertas ir balius atsibus ateinantį šeštadienį, vasario 8 d., 8 val. vakare, Finų Svetainėje, 15 West 126th St., New Yorke. Iš žemutinės New Yorko dalies reikia važiuoti **arba 7th** Ave. požeminiu traukiniu, arba Lexington Ave. ir **išlipti** ant 125th St. stoties.

Prof. V. Bacevičius

Koncerte dalyvaus **latvių orkestra ir choras,** solistas **H. Pakaln; finų choras,** baletistės **Sonia** ir **Gertruda Tyven; rusų Radiševo Liaudies Šokikų Grupė; lietuvių Aido Choras,** virtuozas pianistas **Vytautas Bacevičius** ir **Biruta Ramoškaitė.**

Į koncertą ir balių įžangos bilietai tik 50 ir 75 centai asmeniui. Koncertas bus puikus, o po jo šokiai. Pelnas skiriamas ateivių gynimo reikalam.

Todėl, kviečiame visus ir visas dalyvauti.

Pastaba

Koncerto tikietų galima gauti "Laisvės" raštinėje. Pasistengkit įsigyti iš anksto.

Moterys ir 'Laisvės' Bazaras

"Laisvės" bazaras visai arti. Tačiaus kol kas nematyt moterų aktyviškumo. Visur reikalinga moterų darbščios rankos ir jų rūpestingumas, taip ir "Laisvės" bazaras laukia moterų sumanaus darbo. Mes visos moterys žinom, kad "Laisvė" yra lyg ta saulės šviesa, kuri nuolatiniai šviečia žmogaus protą ir rodo teisingą kelią, kuriuo žmonija privalo eiti. "Laisvė" suteikia daug vietos moterim savo reikalus apkalbėti. "Laisvė" daug domės kreipė į moterų organizavimą. Tad nors savo pareigas atlikim, paaukaukim "Laisvės" bazarui pagal savo išgalę, tai darydamos atliksim didelį darbą.

J. Klevaitė.